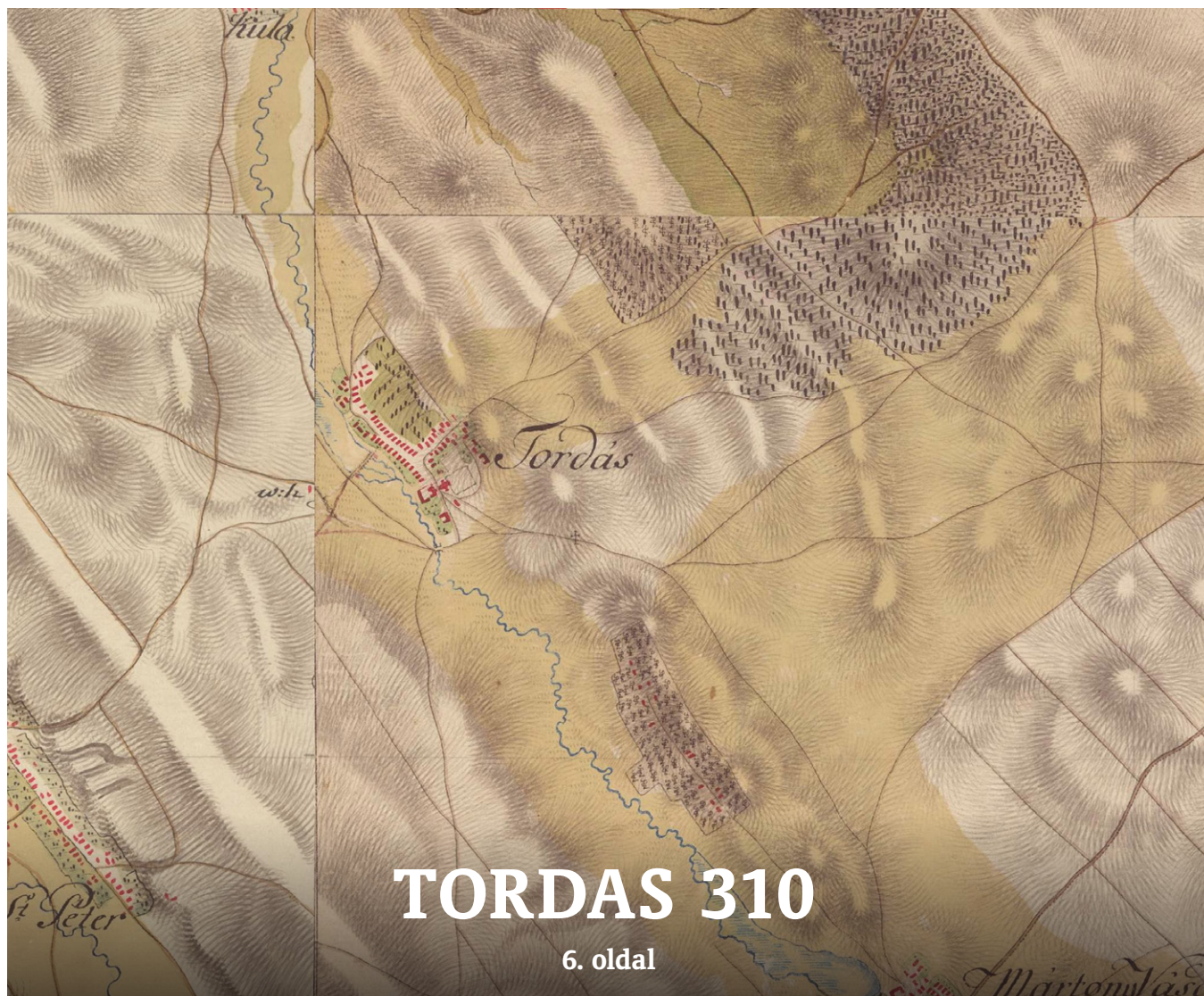

Március 4. szombat 7:00
TORDASI TERMELŐI PIAC

Március 11. szombat 17:30
A PASSIÓ CÍMŰ FILM VETÍTÉSE

Március 14. kedd 17:00
1848-AS MEGEMLÉKEZÉS

Március 17. péntek 18:00
”NÉPDALLÁ VÁLT PETŐFI VERSEK”

Március 18. szombat
TORDASI KERTKLUB

Április 1. szombat 9:00-12:00
BABA-MAMA RUHA BÖRZE

**VILLÁMDELEJES
FORGONY**

22. oldal

KÖZMEGHALLGATÁS

Kedves Tordasiak, tisztelt Megjelentek!

Ismét elérkezett az az idő, amikor beszámolok arról, mi történt a településen az előző évben, miket tettünk, hogy gazdálkodtunk mindannyiunk érdekében.

A 2022-es év az újrakezdés éve volt. Éppen hogy megszabadultunk a vírus okozta problémáktól, úgy alakult a világban, hogy egy szomszédos háború formájában újabb nehézség köszöntött ránk, komoly gazdasági hatásokkal, melyeket év vége felé kezdtünk megérezni.

Most pedig vegyük sorra intézményeinket, szolgáltatásainkat.

Az önkormányzat karbantartó brigádja továbbra is csekély létszámú. Egy fő nyugdíjba ment nyáron, de őstől ismét felvettünk valakit, így 2 fő főállású alkalmazotunk volt 1 fő közfoglalkoztatottal kiegészülve. A korábbi éveknek megfelelően külső vállalkozó végezte a település nagyobb zöldterületeinek a nyírását. Saját brigádunk az építményeink karbantartását, a növényzet gondozását és kisebb fejlesztéseket végzett.

A Hivatal alapvető működésében változás nem történt. Három kollegánk ment el két álláshelyről, de sikerült újakat találni a helyükre. Adóemelésről nem döntött a testület, viszont az étkeztetésben az ételmezésvezető hiánya miatt nem helyben főzünk, hanem vásároljuk az ételt, így szeptembertől meg kellett emelni a térítési díjakat. A visszajelzések alapján az új étkeztetés árában és néha minőségében lehet, hogy nem a legmegfelelőbb. Ez csak akkor javulhat, ha majd visszajön a korábbi ételmezésvezető, vagy addig találunk másikat.

Településünk gazdálkodása a tavalyi évben is stabil volt. Az iparűzési adó kiesését a kormány kompenzálta, a korábbi év elszámolása kapcsán kaptunk még 1,5 millió forintot. Így várható, hogy a tavalyi évre is kapunk kiegészítést, ami idén gyarapítja majd a költségvetésünket.

Az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást továbbra is a Fejérvíz Zrt., a tényleges szemétszállítást a Velencei-tavi Hulladékgyűjtő Kft. végezte. Továbbra is probléma van az Öreghegyi szemétszállítással, hiszen habár a terület nem lakóövezet, mégis egyre többen élnek életvitelszerűen a hegyen. Az ittlévő utak szélessége továbbra sem engedi, hogy a kukásautó minden ingatlant elérjen, így többszöri egyeztetés után váltak véglegessé a gyűjtőpontok helyei. Ezek az éves használat után, felülvizsgálásra kerülhetnek. Sajnos továbbra is nehézséget okoz az, hogy több szemét kerül kihelyezésre, mint ahányan az adott időszakra fizetnek a szolgáltatásért.

A tavalyi aszályos nyár egy újabb problémára világított rá, miszerint Tordason az átlag vízfogyasztás a többszöröse a többi települési átlagnak. Így a nagyon meleg

napokon sokszor előfordult, hogy a vezetékes hálózat nem tudta ellátni az igényeket és az emiatt keletkező nyomásváltozások esztétikailag szennyezetté tették a vizet. A fejevíz szakemberei a vízfogyasztás csökkentésének

ajánlásán kívül, foglalkoznak a lehetséges megoldások kidolgozásával és előkészítésével.

Óvodánk továbbra is saját fenntartású. Tavaly is voltak betöltetlen álláshelyek és cserék, ezekkel együtt kell élnünk a továbbiakban. Az állami normatíva a tavalyi évben is fedezte az intézményünk kiadásait.

Általános iskolánkat és a művészeti oktatást továbbra is a Don Bosco Nővérek tartották fent. Iskolásaink felléptek januárban a Magyar Szalézi Tartomány ünnepén, februárban a Pesovár Ferenc Gyermek- és Ifjúsági Népdaléneklési Verseny területi bemutatóján, márciusban a Hagyományok Házában, áprilisban az Országos Táncháztalálkozón, májusban a Közép-Dunántúli régió Gyermek- és Ifjúsági Néptáncgyűjtéseinek IX. Fesztiválján, a mezőtúri III. Országos Csenki Imre énekversenyen és októberben a Kárpát-medencei népdaléneklési verseny döntőjén. Ezekon számos díjat és elismerést értek el.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Ökoiskola címet adományozott az iskolának a fenntarthatóságra nevelés terén végzett munkáért; az intézmény nyáron elnyerte az „Állatvédő Általános Iskola” címet is.

A fenntartó beruházásában az alsó udvaron gumiburkolatból alakítottak ki játszó felületeket, járdákat. A felső udvar teljes füvesítése is megtörtént. 2022-ben 30 diák ballagott el és 26 tanuló jelentkezett az első osztályokba.

A Hangya Művelődési Házunk nagyobb rendezvényeit a terveknek megfelelően tudta megtartani. A nőnapot Badár Sándorral, a március 15-i koszorúzást az iskolások műsorával ünnepeltük. Húsvétkor a Kalocsai Hagyományörzők voltak a vendégeink, a majálison a hagyományos módon érezhettük jól magunkat. A Sajnovics napon és a Nemzeti Összetartozás Napján is koszorúzással emlékeztünk. Nyár elején megtartottuk első Beach partynkat, augusztus 20-án együtt ünnepeltünk Szent István ünnepén. Ősszel idők napját, szüreti felvonulást és október 23-i emlékezést tartottunk. Novemberben a Ludas Tordason és Bormustrán, majd az Operett Esten lehettünk együtt a Hangyában. Decemberben a hagyományoknak megfelelően Mikuláskor, az adventi vásárokon és az Adventi Vásáron találkozhattunk egymással.

A nyáron távozott művelődésszervező helyett szeptembertől új kolléga felelős a település kulturális életéért, az év végén lejárt szerződésű félállású asszisztens nem kívánt hosszabbítani, így helyére idén kerestünk új segítőt.

A Petőfi úton lévő Alkotóházban a programokat saját maguk szervezik, az önkormányzat a villany, víz- és csatornaszolgáltatás költségeit finanszírozza, valamint biztosítja a fűtéshez szükséges fát.

Sportegyesületünkben tavaly is a következő szakosztályok működtek a településen: labdarúgó, cselgáncs, lövészet, tenisz, íjás és atlétika. Ezek közül továbbra is a legjelentősebb a labdarúgó szakosztály. A tavalyi évben a sportöltöző bővítésének építése miatt a tavaszi forduló labdarúgó mérkőzéseit idegenben játszottuk, azonban az öltöző nagy részének nyári átadása után, az őszi szezon minden mérkőzése idehaza volt.

Megye I. felnőtt csapatunk, 15 csapatból a 6. helyen
Megye III. felnőtt csapatunk, 14 csapatból a 2. helyen
Megye II. ifi (U-19) csapatunk, 10 csapatból a 4. helyen
U-16 csapatunk, 13 csapatból a 6. helyen végzett 2022 végén.

Most pedig lássuk mi történt még a tavalyi évben:

- a korábbi éveknek megfelelően szociális tűzifát 30 család, húsvéti és karácsonyi csomagot közel 60-60 rászoruló kapott, 450 db mikulás csomagot osztottunk szét a 0-14 éves gyerekeknek
- mivel 2021-ben elmaradt, így a tavalyi évben 39-en kaptak emlékfát azon gyermekek után, akik 2021-ben és 2022-ben születtek
- tavaly is 5 tanulót támogattunk a Bursa Hungarica pályázaton, felsőfokú tanulmányaikban évi 50 000 Ft-al
- pályázatot adtunk be a Szabadság utca végén lévő járda felújítására a hivataltól a temetőig, de erről még nem született döntés
- pályázatot adtunk be és közel 6 millió Ft-ot nyertünk a Gesztenyés úton járda kialakítására a Hangya sortól a meglévő járdáig
- befejeztük a ravatalozó mosdóinak és az épület környékének a kialakítását és egy szennyvíztároló tartályt is telepítettünk
- befejeztük a Csillagfűrt játszótér gumiburkolatának lerakását és önkéntesekkel együtt rendeztük a környéken a terepet.
- 2010 után újra felújítottuk a település elején lévő fake-resztet
- új hirdetőket telepítettünk a temetőhöz és a sportpályához
- a meglévőkhöz hasonló virágládákat és padokat helyeztünk el az egészségház udvarában
- egy-egy paddal és két-két virágládaival tettük kényelmesebbé és szebbé a település központjában lévő buszmegállót
- új lámpákat szereltünk fel a tornaterem bejárata előtti padokhoz
- új kerti zuhanyt telepítettünk a röplabdapályához
- a leader pályázaton nyert 6 millió Ft támogatással, 2,5 millió Ft önrésszel új játszótér épült a régi helyére a Jókai utcában
- a Sajnovics család életét és Tordással való kapcsolatát bemutató információs táblákat készítettünk a Sajnovics parkba, melyet a Sajnovics napon adtunk át

- a Településfásítási Program keretében nyert 15 db fát az óvoda alatti területen ültettük el
- a Sportegyesület leader pályázatával kültéri kondiparkot alakítottunk ki a sportöltöző mellett, padokkal, pergolákkal
- a Magyar Falu Program pályázatán nyert 6 millió Ft-ból két db 2,5 m széles murvás utat építettünk a temetőbe a parcellák között
- tavaly tavasszal 700 db egynyári növényt, ősszel 400 db árvácskát ültettünk ki a közterületekre, kiegészítve helyiek által felajánlott növényekkel
- tavaly is részt vettünk a Virágos Magyarország pályázaton, ahol elismerést kaptunk a zöldfelület-fejlesztés és fenntartás terén tanúsított elkötelezett munkánkért
- az augusztus 20-i rendezvényünkre a kevesebb hulladék érdekében tordasi repoharat gyártattunk és használtunk, új ajándéktasakokat készítettünk településünk címerével és logójával
- a nyári időszakban tavaly 3 lány dolgozott diákmunka keretében, akik a közterületi levendulák metszését, a művelődési ház előtti padok festését végezték, valamint irodai munkákban segítettek. Többen teljesítették a kötelező közösségi szolgálatukat szórólapot, Kisbírót hordva
- tavaly is sokan voltak, akik önkéntes munkákat végeztek: a Csillagfűrt játszótér környezetében, a falu és az Öreghegy takarításában, a Jókai utcai játszótér bútorainak felújításában, a Petőfi utcához vezető kerékpáros kishíd korlátfestésében, a patak takarításban, szórólap és Kisbíró terjesztésében
- a Magyar Falu Program pályázatán nyert 5,5 millió Ft-ból megújultak a teniszház előtti járdák és új kis teret alakítottunk ki a sportöltöző előtt
- a Sportegyesület által nyert pályázatból új járda épült az öltöző köré és új murvás parkoló az épület mögé
- két új pad-asztal pihenőt telepítettünk a sportpálya játszótér mellé a régi elhasznált helyére
- a falunapon a Kiss Zoltán Sportközpont nevet kapta a sportpálya és környéke
- a temetőbe újabb urnafalakat építettünk, a falu elején és a katolikus templomnál felmetszettük a fákat, többek között megjavítottuk a szabadtéri színpad ajtaját, és a hozzá vezető lépcsőt
- az állam beruházásában épült Budapest-Balaton kerékpárút építése során folyamatosan képviseltük a településen élők érdekeit
- ígéretünknek megfelelően tavasszal külön Öreghegyi fórumot tartottunk, ahol a helyi dolgait beszéltük meg az ott élőkkel, használókkal
- a Magyar Falu Program pályázatán nyert 15 millió Ft támogatásból, 3 millió Ft önrésszel kiegészítve megépítettük a Rákóczi-Petőfi összekötő utat
- a csomagküldemények kényelmesebb átvétele érdekében Packeta csomagautomatát telepítettünk a sportpálya parkolójába

- folyik a Martonvásárral közösen elnyert külterületi utak pályázatuk megvalósítása
- tavaly is fogadtuk testvértelepüléseink Puconci és Bánk küldöttségeit rendezvényeinken
- pályázatot adtunk be a TOP PLUSZ keretén belül piactér kialakítására a katolikus templom melletti parkolóba, amire közel 64 millió Ft támogatást nyertünk
- folyamatban van a település csapadékvíz rendezése pályázat megvalósítása is, jelenleg engedélyezés alatt vannak a tervek
- több, mint egy év elteltével sikerült megállapodni az államot képviselő Magyar Közúttal, így az önkormányzaté lesz a Petőfi, Köztársaság és a Szabadság út egy részének, az út melletti árkoktól a lakótelkek határáig terjedő része
- beadtuk engedélyezésre a boltok elé tervezett 10 db parkoló tervét

Beszámolóm végén most is köszönöm képviselőtársaimnak, az időközben lemondott képviselőknek, a bizottságok tagjainak, az intézményeink vezetőinek, dolgozóinak, a különböző közösségek tagjainak, az önkéntes munkát vállalóknak és mindazok munkáját és segítségét, akik a tavalyi évben is hozzájárultak Tordas működéséhez, fejlődéséhez.

Köszönöm a civil szervezetekben és közösségekben, a Polgárőrségben, a Sportegyesületben, az egyházi közösségekben tevékenykedőknek, valamint a névtelen, háttérben dolgozó sok-sok segítőknek, hogy munkájukkal növelték településünk értékeit, segítették, javították az itt élők életét, szolgálták a közösségünket!

Köszönöm azok munkáját is, akik szerkesztik a település, az intézményeink, és a civil közösségeink internetes felületeit, akik hónapról hónapra írják, szerkesztik és terjesztik a településünk újságját.

Mindezen munkák idén is tovább folytatódtak. Elfogadtuk a településünk idei évi költségvetését, mely alapja a tervezett fejlesztéseinknek, működésünknek. Ahogy az időjárás engedi, folytatjuk a teljes Erdőmajori út és a Szent Orbán út elejének aszfaltozását. Az engedélyezés lefolytatása, és a közbeszerzés után elkezdjük a belterületi csapadékvíz elvezetés tervezett munkáit. A boltok előtti parkolókat e pályázattal együtt tervezzük kialakítani.

Szintén nekiláttunk a katolikus templom melletti piac részletes terveinek elkészítéséhez.

Mindezek mellett idén kicsit nagyobb hangsúlyt szeretnénk fektetni a beruházásokon kívül a zöldfelületeink karbantartására, ápolására, energiatakarékosabb-zöldebb kialakítására, bővítésére. Mert amiket most ültetünk, azt gyermekeink, unokáink fogják élvezni és reméljük megbecsülni.

Az előbb felsorolt nagy munkák mellett természetesen vannak kisebb terveink, melyek megvalósulásának felté-

telei, hogy meglegyen a hozzá szükséges idő, energia és pénzügyi forrás. Sajnos tavaly ezek nem mindig voltak meg, így idénre csúszott pl. a tervezett Fajta melletti gyalogos átjáró megépítése, és a Kölcsey utca mögötti árok mélyítése. Ez utóbbira több milliós ajánlatot kaptunk, így még keressük a kedvezőbb megoldást.

A Budapest Balaton kerékpárút átadása után hosszas tárgyalásokat és egyeztetéseket követően kihelyezésre kerültek a gépjárműforgalmat tiltó és korlátozó táblák a tordasi szakaszra. A képviselő-testület döntött az út engedéllyel történő használatának módjáról, ami szerint történnek a kérelmek elbírálásai. A kivitelező számára kötelező garanciális időn belül bejelentettük a használat során felmerült kivitelezési hibákat, melyeket tavasszal ki kell javítani. Ugyanígy jelentettük és ígéretet is kaptunk az elmaradt munkák (kaszálás, fűvesítés, fasor ültetés) tavaszi elvégzésére is. Jelezték, hogy 3 évig továbbra is az ő feladatuk a növényzet vágása, melyre vállalkozó van megbízva. Így reméljük minél hamarabb kialakul a megépült út normális használata és környezete.

A településen áthaladó forgalom csillapításáról tavaly készültek előzetes tervek, melyeket egyeztetünk a Közút illetékeseivel. Sajnos ők nem mindenben tudtak azonosulni az itt élők problémájával, így további találkozókra van szükség, hogy a kialakuljon a számunkra kedvező és hasznos kompromisszumos megoldás. Továbbra is tervünk ezzel együtt a településen lévő buszmegállókba egyedi, a község arculatához illeszkedő, a várakozók igényeit kielégítő várók megtervezése és megvalósítása.

Továbbra is várjuk a Szabadság utca vége járdájának felújítására vonatkozó pályázatunk eredményét, illetve a tulajdon megszerzésével, amint lehetőségünk lesz, pályázunk a Petőfi út páros oldalán a járda felújítására. Van még tennivaló a Csillagfürt és Jókai utcai játszóterek környezetében is és tervezzük az elmúlt években megvalósult pályázataink elmaradt, közös nagy átadóját is.

Az energiadíjak emelése előtérbe hozta, hogy egyre jobban szükség lenne az önkormányzati lakásokat tartalmazó épület legalább energetikai felújítására. Viszont az ehhez szükséges több tízmillió Ft forrást, csak pályázat útján tudjuk biztosítani. Ugyanígy az árak emelkedése miatt gondolkodnunk kell az óvoda, a művelődési ház és az alkotóház alternatív fűtési rendszerein.

Nem könnyű az egész települést képviselve olyan felelős döntéseket hozni, hogy mindenkinek jó legyen. Sokan költöztek és költöznek Tordasra az elmúlt évtizedekben különböző helyekről, különböző igényekkel. Nyilván egy falunak is lépést kell tartani a társadalom átalakulásával, a szokások változásaival, de mindezt úgy, hogy közben megtartsa a kis közösségi, falusias jellegét és a városokkal szembeni pozitívumait. Ez mindenkitől áldozatot követel. A meglévő értékek elismerését attól, aki ide költözik,

hisz ezért jött ide, mert tetszett neki a település. A befo-
gadást attól, akik már korábban ideköltöztek, itt élnek.

Akkor leszünk igazán egy közösség, ha kölcsönösen
közeledünk egymáshoz, megismerjük egymást és együtt
találjuk ki a közös lehetőségeinket. Ha valaki ebben nem
akar részt venni, az kívül marad és sohase válik a telepü-
lés, a közösség részévé. Mi azon dolgozunk, hogy egyre
kevesebben legyenek ilyenek, hiszen mindenkire szükség
van ahhoz, hogy igazán előre jussunk. Nem szeretnénk
erőszakosak lenni, pusztán megteremtjük a közösséggé

válás feltételeit és mindenki eldöntheti, hogy él-e vele,
használja-e vagy sem. Nem a kötözködés, a mindenben
problémát látás visz előre, hanem a konstruktív kritika, a
valós javaslat felvetése és a részvállalás a megvalósításban.

Bízom benne, hogy előbb-utóbb mindenki belátja,
hogy jobb együtt, egymásért élni, dolgozni!

Ehhez várjuk továbbra is az Önök segítségét, munkáját!
Köszönöm, hogy meghallgattak!

■ **Juhász Csaba polgármester**

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK

2023. január

Tordas Község képviselő-testülete a **2023. január 31-én**
tartott rendes nyílt ülésén:

- a Tordasi Mesevár Óvoda nyári zárva tartásának idő-
pontját 2023. augusztus 1. napjától 2023. augusztus
31. napjáig határozta meg. Az óvoda heti nyitvatartá-
si ideje nem változik, azaz hétfőtől péntekig 6:30 és
17:00 óra között tart nyitva.
- megtárgyalta és elfogadta a 2023. évi közművelődési
rendezvénytervet;
- egyetértett azzal, hogy Tordas település esetében a kö-
telező felvételt biztosító iskola továbbra is a Sajnovics
János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
marad, valamint a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszol-
gálat feladatait a 2023/2024-es tanévben is az FMPSZ
martonvásári tagintézménye látja el;
- úgy döntött, hogy az Önkormányzat saját bevéte-
leinek és az adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő
fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő
három évre várható összegét 2024-ben 0 Ft-ban, 2025-
ben 0 Ft-ban, 2026-ban 0 Ft-ban határozza meg;
- úgy határozott, hogy Tordas Község Önkormányzata
2023. évi költségvetésének a tervezetében a közvilági-
tási beruházásra tervezett 200 000 Ft-ot a Tartalékok
előirányzathoz csoportosítja át;
- úgy döntött, hogy Tordas Község Önkormányza-
ta 2023. évi költségvetésének a tervezetében a Tor-
das Sportegyesület internet költségeit a Tartalékok
előirányzathoz csoportosítja;
- elfogadta a 2023. évre vonatkozó Likviditási tervet;
- úgy döntött, hogy az átmeneti likviditási problémák
áthidalása céljából 30 000 000 Ft összegű folyószámla
hitelkeretre kér ajánlatot az OTP Bank Nyrt.-től;
- úgy döntött, hogy a Környezetvédelmi Alap számlán lévő
1 277 692 Ft összeget az árkok tisztítására és mélyítésére,
illetve zöldfelületek fenntartására, parkosításra fordítja.

- a „TOP_Plusz-1.1.1-21 kódszámú, „Helyi gazdaságfej-
lesztés” című projekt keretében a „Projektmenedzs-
ment” tárgyú beszerzési eljárás lezárásaként úgy dön-
tött, hogy
- ◆ a bírálóbizottság javaslatát elfogadva, azzal egyetértve
az ajánlattevők ajánlatát érvényesnek és eredményes-
nek nyilvánította.
- ◆ az eljárás nyertesének az Albensis Nonprofit Kft. aján-
lattevőt hirdette ki.
- elfogadta Juhász Csaba polgármester 2023. évi szabad-
ság tervét. Megállapította, hogy 2022. évben Juhász
Csaba polgármester 29 nap szabadságot vett igénybe;
- a személyes érintettségére tekintettel kizárta Juhász
Csaba polgármestert a polgármester cafetéria összegé-
nek meghatározásával kapcsolatos döntéshozatalból;
- Tordas község Polgármesterének cafetéria összegét
2023. évben bruttó 200 000 Ft-ban határozta meg;
- megtárgyalta a Magyar Közút Nonprofit Zártkörű-
en Működő Részvénytársaságtól, mint az Állam ne-
vében eljáró vagyonkezelőtől a Tordas belterület 9/1,
9/3, 117/1, 117/3, 598/1, 598/3 helyrajzi számú kivett
országos közút megnevezésű ingatlanok átvételéről
szóló megállapodást. Felhatalmazta a polgármestert
az ingatlanok átruházásával kapcsolatos megállapodás
és a kapcsolódó iratok aláírására;
- megtárgyalta és elfogadta a fogorvosi alapellátást
biztosításának érdekében a BERCZI-DENT Fogászati
Kft.-vel aláírásra kerülő feladat-ellátási szerződést.
Felhatalmazta a polgármestert, hogy a BERCZI-DENT
Fogászati Kft.-vel jelenleg hatályos feladat-ellátási
szerződést az új szerződés hatályba lépésével egyide-
jűleg megszüntesse.
- megtárgyalta és elfogadta a fogorvosi alapellátás biz-
tosításának tárgyában – Martonvásár Város Önkor-
mányzatával és a Martonvásár Városi Közös Szolgáltató
Nonprofit Kft.-vel – aláírásra kerülő megállapodás mó-
dosítását. Felhatalmazta a polgármestert a megállapo-
dás aláírására;
- megtárgyalta és felhatalmazta a polgármestert, hogy
a Fejérvíz Zrt. 2023. évi likviditási helyzetére vonat-
kozó intézkedésekkel kapcsolatban Tordas Község Ön-
kormányzata 10/2023. (I. 31.) határozatában foglaltak
szerint szavazzon.

Rendeletek

- elfogadta Tordas Község Önkormányzatának 2023. évi költségvetéséről szóló 1/2023. (II. 1) önkormányzati rendeletét

2023. évi költségvetés

Kiadás	ezer Ft
Személyi juttatások	54 240
Munkaadókat terhelő járulékok és SZOCHO	7 057
Dologi kiadások	64 642
Ellátottak pénzbeli juttatásai	3 390
Egyéb működési célú kiadások	34 465
Beruházások	81 682
Felújítások	224 319
Egyéb felhalmozási célú kiadások	0
Belföldi finanszírozás kiadásai	173 806
Külföldi finanszírozás kiadásai	0
Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek kiadásai	0
Kiadások összesen:	643 603

Bevétel	ezer Ft
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	195 894
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	111 640
Közhatalmi bevételek	70 472
Működési bevételek	10 056
Felhalmozási bevételek	0
Működési célú átvett pénzeszközök	15 938
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	8 600
Belföldi finanszírozás bevételei	231 003
Külföldi finanszírozás bevételei	0
Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei	0
Bevétel összesen:	643 603

A testületi ülésekről szóló jegyzőkönyvek megtalálhatóak:
<https://tordas.hu/testuleti-ulesek/>

TORDAS 310

2023-ban 310 éves település lett Tordas.

Ugyan a Tordasra vonatkozó első írásos utalás 1270-ből ismert és a középkorban is lakott terület volt, ám a török pusztítások végett az egész terület lakatlan pusztává vált.

Sajnovics Mátyás (Sajnovics János nagyapja) 1697-ben vásárolta meg a Tordas nevű pusztát. Az új földesúr 1713. március 6-án kötött betelepítési szerződést a telepese-
ket képviselő Varga Lőrincsel és Juhász Istvánnal, mely után megkezdődött Tordas újratelepítése. A megállapo-
dás értelmében, a felvidéki vármegyéből (főleg Nyitra, Turóc és Pozsony megyékből) érkezők engedélyt kaptak Tordas – és Kálozpuszta – megszállására és a letelepedésre. Ekkortól tekinthető folyamatosan lakott területnek, tele-
pülésnek Tordas. Ezt az is bizonyítja, hogy községünk legkorábbi pecsétjén az 1714-es évszám olvasható, vagyis a telepítési szerződést követő évben már a település köz-
igazgatása is megszerveződött.

**Tordas 310 éves betelepítése alkalmából egy kvíz-
zel készülünk**, mely kitöltése során a Tordast legjobban ismerő személyek mérettethetik meg magukat. Nem kell hozzá különösebb szakértelem, csak, hogy ismerd a helyet, ahol élsz. Vonatkozhat ez épített örökségünkre, környe-
zetünkre és írásos emlékeinkre. Járj nyitott szemmel a faluban és légy tájékozott a múltunkkal kapcsolatban.

A kvízzel kapcsolatos részletek 2023. március 6-ától várhatóak Tordas Község facebook oldalán és a www.tordas.hu/tordas-310 oldalon.

Tordas betelepítési szerződése

*Én alább meg irt adom értésére mindenkinek, az kiknek illik, hogy Kálozi és Tordasi Nemes Fehér Vármegyében lévő pusztá-
imat, ez alább meg irt mód szerint engedem meg szállani Varga Lőrintznek, Juhász Istvánnak és több Társainak, az kiknek tudnia illik kedvek lészen reája jónni.*

*Elsőben is a mi a Szőlő Hegyet illeti, hat esztendeig való sza-
badságot engedtem nékik, addig semmit se tartozzanak adni, el
telvén pedig a hat esztendő mindenik szőlős gazda az Mustyábul
szüretkor Hegy Vám helyet kilentzedik akóját igazén ki adja.*

*Másodszor hogy épülhessenek és gyarapodhassanak három
esztendeig se robottal, se adóval, se pedig Dézmával nem fog-
nak tartozni, hanem szabadságban fognak élni. Etléven pedig
a három esztendő a Marhás emberek esztendőt által, marhá-
jokkal magán magán Húsz napot, az Gyalogok pedig tizen
hat napot, négy izben az esztendőnek négy részein tartoznak
szolgálni. Pénzbeli fizetést pedig két forintot adni az Marhások,
az az Gyalogok semmit sem pénzül. Az után az Marhásoknak
is el engedtem a Pénzbéli adótt.*

*Harmadszor a mi az Malmot illeti, azt most föl fogom épít-
tetni, de úgy hogy a Tőtésében illendő segítséggel legyenek és a
föl rovasában s addig birnya, meddig pénzemet ki nem veszem*

belőle, ha pedig fele ráá teendő költségemet leteszik, azontúl harmada az falué, harmada enyim, és harmada az Molnáré lészen mindenkor. A kőve pedig és a vasa a Kőzősbűl tellyék ki mind most, mind ez után, jövendőben pedig a falu építése, és gondviselése alatt lészen, többször épületiben nem concurrálok.

Negyedszer a korcsoma a Lakosoké legyen, úgy mind azon által hogy jövődőben a mi kilentzedem esik, a addig is aequivalenst a szabadság után a csapra bé venni s ki árultatni obligatusok lesznek illendő árron.

Ötödször mindenféle vetésből és haszonból az kilentzeset igazán ki adják és Győre fel szolgáltatassák.

Hatodszor az Nemes Vármegyén véghez viszem, hogy a szabadság ideig portióbéli fizetésből is szabadosak legyenek.

Hetedszer vallásokon lévő prédikátort szabadon tarthatnak magoknak, én túlem legkisebb háborgatása nem lesz.

*Nyoltzadszor a mi az Mészárszéket illeti az is a falu számára
lészen, hanem a Marha nyelve énnekem járjon. Mind ezeknek
nagyobb bizonyására, hogy a Szállandók tudgyák magokat
amihez alkalmaztatni, adtam ezen saját kezem írásával és pót-
sétemmel meg erősített leveletem.*

Sz. Péteren Martius Havának 6. napján A: 1713.

(L.S.) Sajnovics Mátyás

*P.S. Az mi az Molnárt illeti, Szántásából Vetéséből kilentz-
eddel nem fog tartozni, de ellenben a Malomra szorgalmas
gondot viseljen, és építendő majoromhoz segítséggel lenni s
mestersége szerint faverálni tartozzák.*

[illegible]

TÁJÉKOZTATÓ A „FŐÚT” JÁRDÁIRÓL

Ezúton szeretnénk tájékoztatást adni, mennyi idő, feladat és adminisztráció egy egyszerűnek tűnő ügy megvalósítása.

2021. október végén döntött a testület arról, hogy át szeretnék venni a Petőfi utcai járdát tulajdonba és ennek érdekében felkérte a polgármestert az egyeztetésekre.

2021 novemberében beszéltük át az eljárást a Magyar Közút illetékeseivel.

2022. január végére elkészítettük a vázrajzokat a Petőfi, a Köztársaság és a Szabadság (a felső kanyarig) utak megosztására úgy, hogy az aszfalt út, a padka és a mellette levő árkok lennének egy ingatlan, ami továbbra is a Közút tulajdonában maradna. Mellette két új ingatlan keletkezik, melyeket megkapna az önkormányzat.

2022. február elején a Magyar Közút jóváhagyta a megosztásokat és megkaptuk a hozzájárulást a földhivatali megosztási eljárás lefolytatásához, majd beadtuk a kérelmet.

2022. július közepén kaptuk meg a jogerős megosztásokról az engedélyt a földhivataltól.

2022. július végén a képviselő-testület újabb határozatot hozott immár mindhárom út esetében, melyben többek között vállalja az ügyintézés költségeit.

Ezt követően kértük a földhivaltaltól a megosztások tulajdoni átvezetését a Magyar Közút javára. Ez augusztus elejére meg is történt.

Az ingatlanok vagyónátadásáról szóló döntést a Magyar Közös Igazgató tanácsa hozta meg, erről november elején kaptuk meg a tájékoztatást.

November végén aláírtuk a közös kérelmünket, ami tisztázza az egész ügyletet és a hátralévő feladatokat.

2023. január elején a kérelem alapján megkértük és megkaptuk a hatósági bizonyítványt arról, hogy a részünkre átadni kívánt ingatlanok megfelelnek a „helyi közútra” átminősítésnek.

2023. január közepén megkaptuk a nyilvántartás átvezetésére alkalmas szerződés tervezetet, melyet az önkormányzat ügyvédje véleményezett. Az általa javasolt módosításokat a Magyar Közút elfogadta, így január 31-én döntött is róla a testület.

Ezt követően kerül mindkét fél részéről aláírásra az elfogadott szerződés a következő hetekben, és az összes előzménnyel együtt megküldésre a földhivatalba, ahol reményeink szerint pár hét alatt át is vezetik a tulajdoni nyilvántartásban.

Mindezek után már csak az erre vonatkozó pályázati lehetőséget kell megtalálni (megírni, megnyerni és megvalósítani) ahhoz, hogy a Petőfi út páros oldalán lévő járdánk is megújulhasson.

■ **Juhász Csaba polgármester**

TÁJÉKOZTATÁS A KÖZÉTKEZTETÉSRŐL

Az elmúlt félévben a HPM Plusz Kft. biztosította a közétkeztetést településünkön, ezért szeptembertől az étkezés megrendelése és lemondása továbbra is az alábbiak szerint történik:

■ Ha az intézményi gyermekétkeztetést betegség vagy más egyéb ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a **szülő/gondviselő köteles** az étkezést az alábbi e-mail címen (konyha@tordas.hu) lemondani!

■ **A lemondásra és az étkezés újbóli igénybevételének bejelentésére a tárgynapot** (első lemondott étkezési nap / étkezés első napja) **megelőző nap** 8 óráig van lehetőség!

Az ekkor leadott létszámadatokat a Polgármesteri Hivatal munkatársa továbbítja a közétkeztető felé, ezért a létszámadatokon nincs lehetőségünk módosítani.

A lemondásnak tartalmaznia kell:

- ♦ a gyermek teljes nevét,
- ♦ osztályát vagy óvodás gyermek esetében a csoport nevét,
- ♦ mettől – meddig történik a lemondás,
- ♦ a szülő nevét és elérhetőségét.

A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére a szülő/gondviselő mentesül az intézményi étkezési térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól.

Kérjük azokat a szülőket, akiknek a gyermekeik igénybe veszik az ingyenes gyermekétkeztetést, a fent említett módon szíveskedjen az étkezést lemondani vagy az újbóli igényt bejelenteni! (Az önkormányzatnak a részükre megrendelt ételt ki kell fizetni.)

A diétás étkezést igénybe vevőknek az első alkalommal (majd évente) érvényes szakorvosi javaslat benyújtása szükséges.

Tordas Község Önkormányzat Képviselőtestületének étkezési térítési díjakról szóló 8/2022. (VI. 29.) rendelete alapján a díjak 2022. szeptember 1-től az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

	Megnevezés	Nettó összeg	ÁFA	Bruttó összeg
1.	Óvodás 3x-i étkezés	940 Ft	254 Ft	1194 Ft
2.	Iskolás 3x-i étkezés	1180 Ft	319 Ft	1499 Ft
3.	Iskolás 1x-i étkezés	850 Ft	230 Ft	1080 Ft
4.	Óvodás diétás 1x-i étkezés	640 Ft	173 Ft	813 Ft
5.	Iskolás diétás 1x-i étkezés	850 Ft	230 Ft	1080 Ft

A térítési díjat a közétkeztetésben résztvevő gyermekek szüleinek az étkezés igénybevételét követően, havonta utólag kell fizetni. A számla a következő hónap elején készül el. Azoknak, akik megadták az email-címüket, a számla elkészültéről a számlázó program automatikusan értesítést küld. Értesítésünket nagyon gyakran SPAM-ként kezelik az e-mail rendszerek, ezért kérjük ott is nézze meg. Ha Spam-ként kezeli az e-mailünket a program, legyen szíves, módosítsa a beállításoknál, hogy legközelebb a beérkező üzenetekhez kerüljön.

Ha nem kap értesítést, vagy számlát az adott hónap 20-ig, kérjük, hogy a penztar@tordas.hu email címen jelezni szíveskedjék!

Együttműködésüket köszönjük!

■ **dr. Zay Andrea, jegyző**

TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAM 2023

Az előző évekhez hasonlóan idén is pályáztunk a Településfásítási Program keretében igényelhető fákra.

Eredeti tervünk szerint a Széchenyi utcába szeretnénk volna fasort telepíteni, azonban a helyszíni szemle során kiderült, hogy többen már ültettek fákat a házuk elé (egyvezetés nélkül). Így az egységes sorfák

telepítése egyelőre nem megoldható ott.

Január 23-án 10 órakor nyílt meg a felület, ahol 3 perc elteltével a fák többsége már foglalás alatt állt, vagy el is fogyott. Ennek ellenére nekünk is sikerült igényelnünk 18 darab Hegyi juhart, tavaszi ültetéssel. Ezeket (a tavalyiakhoz hasonlóan) szintén az iskola-óvoda alatti terület parkosítására használnánk fel, a lovarda felől egy szélvédő fasor kialakítására.

Bízunk benne, hogy a jövő nemzedéke, már parkként fogja használni ezt a területet.

■ **Juhász Csaba polgármester**

KERTI HULLADÉK ÉGETÉSE

Tisztelt Tordasi Lakosok!

A tavaszi kerti munkák közeledtével egyre inkább előtérbe kerül a kertekben keletkező kerti hulladék égetésének a kérdése.

Az 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) b) bekezdése alapján a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása.

Tájékoztatom a Tisztelt Lakosságot, hogy Tordason az avar és a kerti hulladék égetésére a következő előírások vonatkoznak Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének a köztisztaságról és környezetvédelemről szóló 5/2004. (IV. 21.)

önkormányzati rendelete 20. § (3)-(4) bekezdései alapján:

A kerti hulladékot a közterületre kihordani, és ott elégetni TILOS!

Kerti hulladék, avar égetése

március 1. – május 31. között,

pénteken 10-19 óra és szombaton 10-12 óra közötti időszakokban engedélyezett, legfeljebb gyenge szeles időben.

A szabályok megsértése esetén tűzvédelmi bírsággal sújthat a területileg illetékes állami szerv. A büntetési tétel 10 000 forinttól 3 000 000 forintos összegig terjed.

Mindezek betartása mellett kérjük, hogy környezetünk és a tiszta levegő megóvása érdekében szorítkozzanak a minimális mennyiségű és száraz kerti hulladék égetésére (pl. fertőzött, beteg ágak, levelek égetése).

Együttműködésüket köszönjük!

■ **dr. Zay Andrea, jegyző**

ÚJRAINDULT A HANGYA SZABADEGYETEM

Talán mindannyiunknak ismerősek azok a párbeszéddek, amikor mi kérdezzünk, gyermekünk válasza pedig mindenre ugyanaz: „semmi”. Szülőként nem mindig vagyunk tisztában azzal, hogyan is segíthetünk a gyermekeinknek, hogyan kommunikáljunk velük, mit tegyünk annak érdekében, hogy a generációs és a kommunikációs nehézségek, problémák megoldódjanak. Hogyan segítsük jól gyermekeinket, nehéz életkori helyzetekben? Február 17-én a Hangya Művelődési Ház kistermében Pintér Ildikó mesterpedagógus szakértő, kommunikációs tréner, pályaválasztási tanácsadó előadása ehhez nyújtott segítséget, módszereket, ötleteket, melyeket a gyakorlatban is remekül lehet hasznosítani. Az előadás során elhangzott,

hogy mi nehezíti a kommunikációt, mik a kommunikációs gátak. Ilyenek például: parancs, utasítás, fenyegetés, figyelmeztetés, prédikáció, megleckéztetés, kioktatás, kritika, minősítés, vádolás, helytelenítés, kifigurázás, bagatellizálás, faggatózás, kérdőre vonás. A mesterpedagógus kitért a Z generációt érintő speciális kérdésekre is. Ők az egyelőre „meg nem értett” generáció, akik erősen vizuális típusúak, élménykeresők, kudarc-, és konfliktuskerülők. Az elhangzottak természetesen ugyanúgy érvényesek a felnőttek közötti kommunikációra, mint a gyermekeinkkel való bánásmódra.

MÁRCIUSI KITEKINTŐ

- **március 11-én:** a Passió című film vetítése 17:30-kor
- **március 14-én:** Ünnepi megemlékezés a művelődési házban, az 1848-as forradalom és szabadságharc tiszteletére, a Sajnovics Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjainak előadásában. A 17 órakor kezdődő előadás után közös koszorúzás a Sajnovics parkban lévő Petőfi szobornál.
- **március 17-én** 18 órai kezdettel Tímár Sára és zenekara előadásában a Népdallá vált Petőfi versek c. műsort láthatja a közönség a Hangya Művelődési Házban.
- **március 18-án:** Tordasi Kertklub alakuló alkalom (részletek hamarosan)

ÁPRILIS KITEKINTŐ

- **április 1-én** szombaton 9-12 óráig baba-mama ruha börze a művelődési házban

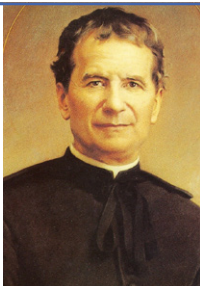
Állandó programok

- Dance NRG – minden hétfőn és csütörtökön 18:00-19:00
- Dance fitness – minden hétfőn 19:30-20:30
- Gerinctorna – minden kedden 10:00-11:00
- Nyugdíjas klub – havonta egy alkalommal 14:00-15:00
- Társastánc – minden pénteken 20:00-21:30

ISKOLAI HÍREK

A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk. (Don Bosco)

Bosco János, eredeti nevén Giovanni Melchiorre Bosco 1815. augusztus 16-án született egy parasztcsaládban, az észak-olaszországi Castelnovo d'Astiban. Kétéves volt, amikor édesapja meghalt, így édesanyjának, Margherita Occhianának egyedül kellett felnevelnie őt és két testvérét. „Margit mama” bölcs nevelő volt, kitartásának és határokat nem ismerő hitének segítségével mélyen vallásos légkört alakított ki családjukban. János már kicsi korától fogva pap szeretett volna lenni.

Az idős Calosso atya volt első lelkivezetője, ő indította el a papi tanulmányok útján, amelyekért nagy erőfeszítéseket tett, míg végül is el kellett hagynia a családi házat, mert szembe került Antonio testvérével, aki azt akarta, hogy János inkább a földeken dolgozzon.

Don Bosco maga köré gyűjtötte az első gyermekeket, és megszervezte a vasárnapi oratóriumot, az első időkben mindig máshol, később azonban megmaradtak Valdoccóban.

Édesanyja már idős asszonyként elfogadta a meghívást, hogy Torinóba menjen, és segítsen fiának. A gyermekek számára ő lett „Margit mama”. Don Bosco elkezdett szállást adni az otthonatlan árváknak. Szakmát tanított nekik, és arra nevelte őket, hogy szeressék az Urat; együtt énekelt, játszott és imádkozott velük.

„Legyetek a gyermekekkel, előzzétek meg a bűnt ésszel, hittel és szeretettel. Legyetek szentek, és szentek nevelői. Vegyék észre a gyermekeink, hogy szeretjük őket!”

1888. január 31-én Don Bosco hajnalban meghalt.
„Várlak titeket a mennyországban”

Iskolánk január 31-én emlékezett meg Don Bosco égi születésnapjáról. Erre az alkalomra a negyedik osztályosok egy előadással készültek, melyben felvillantották Don

Bosco életútjának legfontosabb állomásait. A Művelődési Házban előadott színvonalas darabot iskolánk tanulói nézhették meg. Az előadás nagy sikert aratott, méltó módon emlékezett meg Don Bosco-ról.

■ Szabóné Hegedűs Mónika

Rajtunk nem múlt...

Mire ez a hír megjelenik, már lehet tudni, vajon sikeresen üztük-e el a telet azon a februári délutánon, amikor a felsőseink zajos télűző felvonulást tartottak a faluban. Az iskola udvarára visszaérkezve pedig elégették minden búval-bajjal együtt a kisébábot. „Éljen a tavasz, vesszen a tél...!”

Ismét a Hagyományok Házában jártunk

Évről évre megkapjuk a felkérést a Hagyományok Házába az úgynevezett Figurás Bérletre. Ez egy folklór előadássorozat, melyben egy-egy település, tájegység népzenejét, néptáncát, hagyományait, népszokásait mutatja be egy gyermektáncsoport más művészeti és általános iskolás csoportoknak, gyerekeknek, pedagógusoknak, szülőknek. A felkérés a Pillikéknek sosem a nézőtérre szól, hanem a másik térfélre, a színpadra. A Pillikék mindig a bemutató, az előadó, az oktató, a közvetítő, a továbbadó. Ez egy elképesztően megtisztelő feladat, amelyet minden évben igyekszünk méltón teljesíteni.

*„Sok Zsuzsanna napokat vígan megélhess,
Napjaidat számlálni ne légyen terhes!
Az ég harmatja szívedet újítsa,
Áldások árja házad elborítsa!
Tenéked minden öröm holtig adassék,
A mellett semmi bánat ne barátkozzék,
Légyen életednek virága mind kinyílt,*

Szíved ne szenvedjen semmi sebes nyílt!” (Széki népdal – Zsuzsanna napi köszöntő)

Énekelték a gyerekek a színpadon a Hagyományok Házában.

Idén „Zsuzsanna napi bál Forrószezen” címmel Szék hagyományait mutattuk be a kíváncsi közönségnek 50 perces előadásunkban. Szeptember óta készültünk az előadásra. A Pillikék három táncsoportja egy közös koreográfiával, műsorral lépett a színpadra. Együtt énekelt és táncolt 44 gyermek a 6 évestől a 15 évesig. Ez egy fantasztikus lehetőség és fantasztikus élmény. Látni a gyerekeket, ahogy készülnek, izgulnak, tanulnak, próbálkoznak, küzdenek, kitartanak. Látni, ahogy várják a nagy napot, amikor beteljesül a sok-sok munka, ráfordított idő, energia, és megkapják az élményt, a sikert, a csodát. Ezek a pedagógusi munka legszebb pillanatai. És nekünk megadatik. Mert mindannyiunkban ott van az a megmagyarázhatatlan, furcsa érzés. Ott van a gyermekben, a tanárban, a szülőben, minden segítőben.

Február 16-án miénk volt a színpad a Hagyományok Házában. Rengeteget gyakoroltunk, próbáltunk, dolgoztunk. Együtt gyerekek, szülők, tanárok. Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki kicsit is hozzájárult a Pillikék sikeréhez! Ismét csodát varázsoltunk! Együtt, közösen!

■ **Míhóvics Márta**

DON BOSCO ÜNNEP

A gyakran csak Don Boscóként emlegetett olasz katolikus pap, a Szalézi Társaság férfi szerzetesrend megalapítója Bosco Szent János halálának napja január 31-e.

Az Ő tiszteletére rendezik meg minden január végén a Tartományi Don Bosco ünnepet. Idén Nyergesújfalun vettünk részt ezen a rendezvényen. A sok szalézi iskolából érkezett fiatal, pedagógus, nővérek, atyák között jól éreztük magunkat a Borsika énekegyüttessel és a Szikra együttessel. A közös mise után egy jó hangulatú kultúrműsoron vettünk részt, melyen a többiek műsorát is végignéztük és mi magunk is felléptünk. Nagyon jól esett,

hogy vastappsal jutalmazott bennünket a közönség.

Köszönöm az előkészületi segítséget Németh Ildikónak, az aznapi kíséretet pedig Kalamár Mártának és Balogh Zoltán igazgató úrnak.

■ **Fazekasné Domak Anikó, népzene tanár**

MESEVÁR HÍREK

Drégely László: Tavasz hívása

„Sándor, József, Benedek,
Vártunk rátok eleget,
Sok volt már a télből,
Hóból, hideg szélből.
Hozzatok meleget,

Zöldellő rügyeket,
Madár dala szálljon,
Lepke táncot járjon,
Süssél nap, fényes nap,
Hozz meleget mindennap!”

Február elején a medvét lestük. A néphagyomány szerint, ha február 2-án a medve előjön a barlangjából és meglátja az árnyékát, akkor visszabújik még téli álmot aludni, mert még a tavaszias időjárás várat magára. De ha felhők takarják az eget, az a medvének azt jelenti, hogy már hamarosan vége a télnek. Kis óvodásainkat a Süni csoportosok medvés történetekkel lepték meg ezen alkalomból, melyet diafilmen vetítettek nekünk. Mézes medvés keksszel és mézes teával kedveskedtek, melyet ők készítettek pajtásaiknak. Volt medvekiállításunk szebbnél szebb mackókkal és mesekönyvekkel. Még medvebarlangot is építettünk.

Majd a farsangi előkészületek következtek. A szépen feldíszított csoportszobák igazán vidám, pompázatos színekbe varázsolták az óvodát. Mindenki sürgött-forgett az előkészületekben. Varázslatos álarcokat, maszkokat, és ötletes hangszereket készítettek a gyermekek az elmúlt napokban. Majd elindultunk télűző sétánkra, mely bizton állíthatom, igen jól sikerült, hiszen sokan felfigyeltek a nagy zsvajra és velünk tartottak az úton. Nem utolsó sorban, még a nap is kisütött. Másnap fánkot sütöttünk Lévai Gyöngyi néni segítségével. Nagyon köszönjük a finom falatokat. A jelmezbál megkoronázta a hónap eseményeit, hiszen fergeteges karneváli hangulatot kerekítettünk a Mesevárbán. Szebbnél szebb maskarák készültek. Mókás feladatok, tánc és sok-sok nevetés, na meg a sütemények, mind bearanyozták ezt a napot.

A farsang farkán, a farsangi időszak végén, kiszababút is készítettünk a gyermekekkel, mely a hiedelem szerint elűzi a telet és minden rosszat.

Összefoglalva a hónap eseményeit magam is elámultam, hogy mennyi minden történt az elmúlt hetekben. Ez csak egy része a mindennapi feladatainknak. Ezek az alkalmak mind-mind segítik a tapasztalatok útján megszerzett ismeretek elmélyítését. Közben persze ezekben a tevékenységekben benne van a részképesség fejlesztésnek számos

lehetősége, melyet körültekintő alapossággal végzünk nap mint nap. Mindezek mellett feladatunk az anyanyelvi fejlesztés, az érzelmi és erkölcsi nevelés, az értelmi képességek fejlesztése, és nagy gondot fordítunk a környezet-tudatos magatartás megalapozására, a fenntarthatóságra, az integrációval kapcsolatban végzett feladatainkról nem is beszélve. Minden gyermek más és más, így a hozzájuk vezető út is más. A bizalmi kapcsolat kialakításához pedig sok időre és türelemre van szükség. Ehhez kell szaktudás és olyan szeretetteljes, empátikus, odaadó, megújulásra törekvő személyiség, akit a megoldásra való törekvés hajt. Ezúton szeretném megköszönni minden kollégámnak a kitartó, fáradhatatlan lelkesedését és munkáját.

■ **Diósiné Besenyei Boglárka Mária**

GYÓGYTESTNEVELÉS A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATBAN

„A gyógytestnevelés az a tudományág, amely a testnevelés eszközeinek és módszereinek felhasználásával betegségek megelőzésére és gyógyítására alkalmas.” (Dr. Nemessúri Mihály)

Gyakorló pedagógusként tudjuk, szülőként is tapasztaljuk, hogy a mozgás mennyire jelentős a gyermekek mindennapjaiban. A mozgás, mint alapvető emberi funkció akkor lesz harmonikus, ha egészséges a tartó és mozgató szervrendszer, megvalósul a csontozat, izmok, ízületek és a központi idegrendszer összehangolt működése.

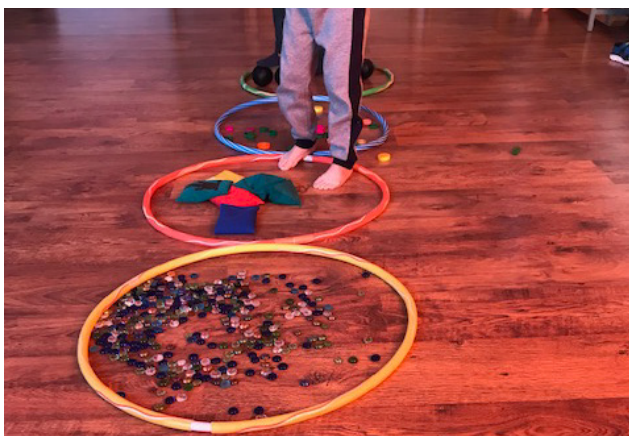
A digitális és felgyorsult világunkban egyre több gyermek igényel különböző területeken speciális megsegítést. Ezek közül a mozgásfejlesztés, mozgáskoordináció támogatása nem csak pedagógiai szempontból kiemelt jelentőségű, hanem egészségügyi hatása is fontos.

Ezt a fejlesztési területet a pedagógiai szakszolgálat által biztosított gyógytestnevelés öleli fel. Az ellátást orvosi, szakorvosi beutalóval rendelkezők vehetik igénybe.

A gyógytestnevelés célja a mozgásszervi deformitásokkal és belgyógyászati panaszokkal küzdő, testi képességekben elmaradó, gyógytestnevelésre utalt gyermekek panaszainak csökkentése.

A gyógytestnevelésben résztvevők esetében olyan korrekciós, komplex mozgásanyaggal dolgozunk, melynek elsődleges szerepe a megelőzés, de a célzott terápia mellett kiemelt feladat a mozgásműveltség fejlesztése is.

A foglalkozások kiscsoportos formában zajlanak, hiszen elengedhetetlen a folyamatos kontroll, tevőleges segítségadás, hogy valóban olyan módon végezzék a gyermekek a gyakorlatokat, mely elősegíti a helyes testtartást.

Fontosnak tartjuk a gyermekek figyelmének, érdeklődésének folyamatos fenntartását is, ezért a gyakorlatokat törekszünk minél élményszerűbbé tenni számukra. Feladatunk a szakszerű foglalkoztatás mellett, hogy a gyermekek megszeressék a mozgást, belső igényükké váljon, beépüljön a mindennapjaikba.

„Nehezebb regenerálódni, mint kezdettől dolgozni a test egészséges és harmonikus felépítésén.” (Madzsar Alice)

■ **Tóthné Bíró Erika, Mátyási Zsuzsanna**
gyógytestnevelők

JANUÁR-FEBRUÁR AZ ORATÓRIUMBAN

... mindig zajlik az élet. Nagy örömmel vettük észre, hogy egyre több a gyermek és újabb kalandvágyók lépik át az oratórium kapuit, amely mindenki számára nyitva áll. Az animátorok lelkesen, hétről hétre készülnek, hogy minél tartalmasabban és színesebben teljen az együtt töltött idő. Az idei tanévben ismerkedhetnek a gyerekek a magyar és szalézi szentekkel egyaránt, felfedezzük az ő útjukat és együtt gondolkodunk abban, hogy mi hogyan is követhetjük példájukat.

A január vége-február eleji időszak mozgalmas volt a gyerekek és az animátorok számára is. Január 31-én került megrendezésre az iskolában a Don Bosco ünnep, melyre a negyedik osztályosok készültek egy színdarabbal. Ennek főpróbáját páran, animátorok meg is tekintettük és elmondhatom, nagy büszkeséggel néztünk azon barátainkra, akiket az oratóriumból ismerünk!

Azon a szombaton közösen ünnepeltünk, mikor egy igazi oratóriumi bajnokságot tartottunk, ezzel felelevenítve milyen is lehetett az oratórium Don Bosco idején.

Egy héttel később alig ismertük meg egymást: mindenki szebbnél szebb jelmezbe bújt a farsang alkalmából. Ekkor a játékoké volt a főszerep, igazi mulatságot tartottunk. Szólt a zene, és nem maradhatott ki a fánkevé verseny sem.

Február harmadik hétvégéjén pedig több animátorunk is részt vett az idei első animátortalálkozón. Egerbe utaztunk, ahol a szervezők izgalmas programokkal vártak minden szalézi animátort országszerte. A hétvége témáját az idei strenna adta: „Mint kovász az emberiség családjában”. Ez alapján közös játékokon, prédikációkon és kiscsoportos beszélgetések alkalmával gondolkozhattunk azon, mi, mint animátorok hogyan lehetünk „kovász” a saját közösségeinken belül – mit is adhatunk a gyerekeknek és társaink számára. Szombat este nem csak a szórakozásé volt a főszerep, egy tartalmas programmal biztosították számunkra a lelki feltöltődést is. A sok játék és vidámság segít minket abban, hogy kialakíthassuk és építhessük kapcsolatainkat más oratóriumhoz tartozó fiatalokkal. A találkozó után mindig lelkesen jövünk haza, hogy új ötletekkel gazdagítsuk az itthoni oratóriumot.

Tervezzük, szervezzük már a nyári oratóriumot, melyet remélem, a gyerekek is annyira várják már, mint mi. Az elmúlt évekhez hasonlóan szeretnénk sok-sok élménnyel együtt elkezdni a nyári szünetet. De addig is várunk minden gyermeket hétről hétre, szombatonként!

■ **Milichovszky Zita** – szalézi animátor

Hilde Ostby: Kreativitás

„Mindenben van tanulság, csak meg kell találni” (Lewis Carroll /1832-1898/ író, matematikus, lelkész, fotográfus)

A Kreativitás című könyv alapgondolata az Alice Csodaszországban c. mű. A norvég író akár a Kreativitásemélet címet is adhata volna könyvének.

Miután történetesen fejfel ment a falnak, vagyis biciklijével egy hídvég falának ütközött. Az ilyen esetekben szokásos orvosi vizsgálatok után, a megállapított enyhe agyrázkódás néhány hét alatt kipihenhető – állt az orvosi jelentésben.

Szerencsére memóriája nem sérült. Viszont a balesete után rengeteg ötlete támadt, nem tudott nyugodtan pihenni. Kutatni kezdett különböző traumát átélt emberek kényszeres viselkedési zavaráról. Ám több példát talált arra, hogy fejsérülés, vagy trauma következtében az emberek kreativitása inkább csökken nem pedig nő. A néhány hetes pihenés nem állította helyre mentális egészségét, zavarta a zaj, sírési rohamai voltak, mintha mindezt túl erősen érzékelt volna. Emellett ábrándjai, ötletei megállíthatatlanul tülekedtek a felszínre gondolataiban.

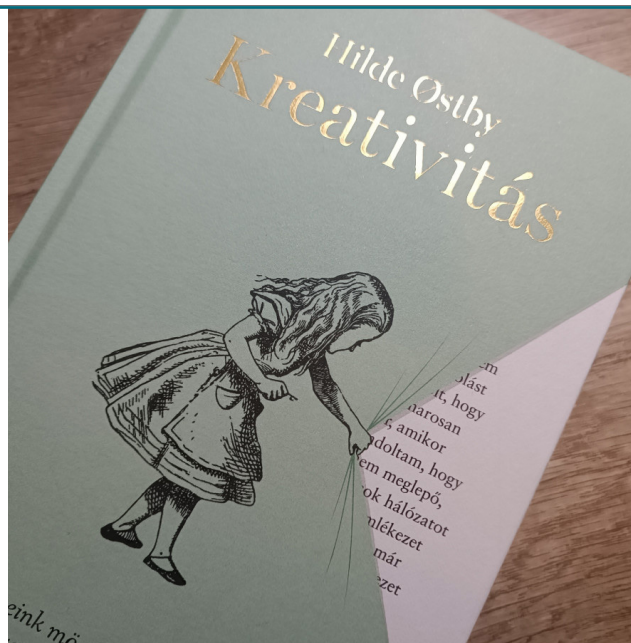
Kutatása kiterjedt közszereplők, orvosok, tudósok, különböző foglalkozású emberek kreativitásával, alkotó munkájával kapcsolatos véleményére, választ várva arra a kérdésre, hogy mikor jönnek az ötleteik. Milyen állapot, környezet, hangulat kell az „aha” élményhez?

Vizsgálódása nyomán elkanyarodik a mai norvég iskolai rendszerhez is.

„Az általános iskolában, ahová ezen a nyári napon látogatok el, azt keresem, hogy ebben az átlagos harmadik osztályban, ezen a művelt, gazdag környéken van-e helye az álmodozásnak a másfajta gondolkodásnak és kockázatvállalási hajlandóságnak.

...

– Tudjuk, hogy az ilyen korú gyerekek figyelme nagyjából

csak negyedórát tart, ezért utána abbahagyom a tanítást – magyarázza a tanítónő a nap végén. – Igyekszem ébren tartani a figyelmüket az egész tanítási nap folyamán. Nem akarom, hogy elkalandozzanak.

– De miért nem? – kérdelem. – Hallottál már az álmodozó üzemmódról?

Látom, hogy nagyon meglepődött. Nyilvánvaló, eddig még nem gondolt bele, hogy a gyerekeknek néha jól tesz, ha a gondolataikba merülhetnek: ilyenkor rögzítik magukban a tanultakat, dolgozzák fel az önmagukkal és másokkal való kapcsolatukat, itt alkotnak jövőképeket, és itt támadnak kreatív ötleteik. Aria kifejezetten jó tanítónőnek számít, csak éppen erről nincs szó a tanítóképzésben.”

A könyv utolsó szakasza kiterjed a klímaválságra, az ezzel kapcsolatos feladatok, projektek megvalósításának fontosságára.

Esetenként ezek az elképzelések – mint pl. a különleges könyvtár létrehozása – nem tekinthetők praktikus ötletnek.

■ Krajnyák Zsuzsa

A KÖNYVTÁR NYITVATARTÁSA

Hétfő:	8.30-14.30
Kedd:	13.00-18.00
Szerda:	8.30-14.30
Csütörtök:	szünnap
Péntek:	14.00-19.00
Szombat:	8.30-11.00

Minden hónap első szombatján zárva.

BESZÁMOLÓ A MARTONVÁSÁRI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET 2022. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

A Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület az elmúlt évekhez hasonlóan nagyon aktív évet zárt 2022-ben, s ebben az évben a tevékenységünkhöz kapcsolódó fejlesztések minden korábbinál nagyobb előrelépést hoztak működési körülményeinkben. Jelen beszámolónk az elmúlt évi tevékenységünk legfontosabb jellemzőit és eredményeit foglalja össze.

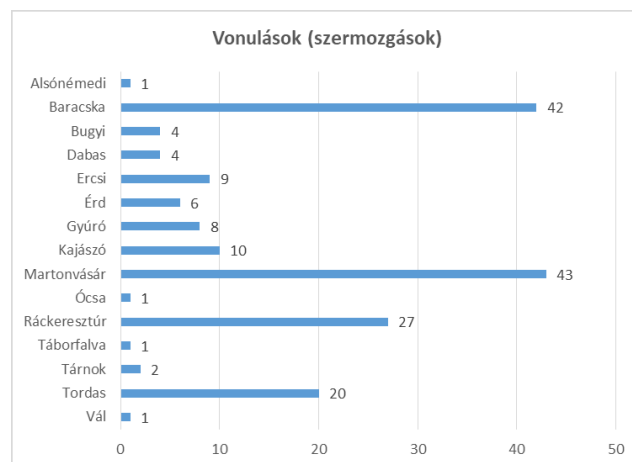
Szakmai tevékenységünk

Tűzoltási és mentési tevékenység

- A Marton ÖTE 2022. évben I. kategóriájú beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületként (önkéntes tűzoltóságként) végezte munkáját a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal kötött együttműködési megállapodás alapján.
- Továbbra is öt település (Martonvásár, Baracska, Gyűrő, Ráckeresztúr és Tordas) területén, valamint a környező közlekedési utakon, így az M7 és M6 autópályák és a 7. számú főút érintett szakaszain vettünk részt a közfeladatellátásban, de néhány esetben más településekhez tartozó területen is közreműködtünk kárelhárításban.
- Önkéntes tűzoltónk közül 24-en vállaltak készenlétet az év folyamán.
- A 2022 évben 32.649 óra készenlétet teljesítettek tagjaink
- Szakmai mutatóink:
 - ♦ Összesen 4735 órában álltunk készenlétben beavatko-

zó önkéntes tűzoltó egyesületként. Az év fennmaradó részében „közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületként” vonultunk, és dolgoztunk együtt más – többnyire érdi és váli – egységekkel.

- ♦ 137 tűz- és káreseményhez vonultunk,
- ♦ Ez összesen 178 szermozgással járt, ebből 84 műszaki mentéshez és 95 tűzesethez történt,
- ♦ 50 alkalommal önállóan, más egység közreműködése nélkül végeztük feladatunkat, ebből 37 műszaki mentés, 13 tűzeset volt.

- Vonulásaink során közel 2700 km-t tettek meg járműveink.
- Az elmúlt évben is több komoly káreseménynél dolgoztunk, melyek közül néhány:
 - ♦ Január 30-án, vasárnap rekordot döntöttünk az egy nap alatt teljesített vonulások-beavatkozások számában: 19 káresethez kapunk riasztást alig 10 óra alatt! Délelőtt egy kisebb tűzesetnél avatkoztunk be Martonvásáron, majd délután 1-kor érkezett a kérés: segítsünk a „Malik ciklon” által okozott viharkárok felszámolásában. Estig mindkét egységünk 9-9 viharkár helyszínére vonult Érd, Ercsi és Martonvásár, illetve Alsónémedi, Bugyi, Dabas, Ócsa és Táborfalva településekre – mindenütt önállóan beavatkozva.
 - ♦ Február 28-án délelőtt Ráckeresztúrra kaptunk riasztást, ahol egy beton falakkal körbevett trágya tároló-

ban kb. 300 köbméter szarvasmarha trágya égett.

- ♦ Március 23-án délután a Martonvásár és Tárnok között egy mozdony gyulladt ki.
- ♦ Több száz bála kapott lángra Ráckeresztúr-Lászlópusztán július 19-én, a tűz a környezetre is áttért, az elsődleges beavatkozás öt vízsugárral és egy munkagép segítségével történt. Az utómunkálatok 21-én este értek véget.
- ♦ Augusztus 18-án vállalt működési területünkön kívül, Ercsiben vettünk részt egy nagy kiterjedésű tüzeset felszámolásában.
- ♦ 2022. november 10-én Tordasra kaptunk riasztást, ahol konténerek és a hozzájuk kapcsolt könnyűszerkezetes építmény égett.
- ♦ 2022. november 29-én Tordasra, a Rizling utcába kaptunk riasztást, miszerint egy lakóház ég, több sérült van a helyszínen. Egységünk elsőnek érkezett ki a tüzeset helyszínére és kezdte meg a beavatkozást.
- ♦ December 23-án 22:15-kor kérték segítségünket: Válon a „Nyakas tanyánál” mintegy ezer nagyméretű korbála kapott lángra. Önkéntes tűzoltóink hajnali 5 óráig dolgoztak, új gépjárműfecskendők kitűnően vizsgáztak a különlegesen nehéz terepviszonyok között.
- Szervezetünk tagja a Martonvásár Járási Önkéntes Mentőcsoporthoz, mely tevékenységünk összefonódik a tűzoltói munkánkkal. Erőforrásainkat – a működési területünkön – egységes rendszerben, a tűzoltósági és mentőszervezeti feladatellátás elhatárolása nélkül alkalmazzuk.

Szakmai versenyek

- A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakmai versenyén – Sárbogárdon – egyedül a Marton ÖTE csapata állt fel teljesen önkéntes tűzoltókból. A verseny irányítói, beosztotti és gépjárművezetői kategóriában egyéni elméleti feladatlapok megoldásával kezdődött, majd a gépjárművezetők vezetési feladata következett. A gyakorlati feladatsor műszaki mentésből, életmentésből, füsttel teli helyiségben való gázpalack keresésből és tűzoltási

feladatból állt. Csatatunk a nem hivatásos kategóriában az ötödik helyen végzett, míg a nem hivatásos irányítói kategóriában Pimper Máté a harmadik helyet szerezte meg.

- A BM OKF által szervezett XIII. Országos Tűzoltószakmai Vetélkedőre június 30-án, emberpróbáló hőségben került sor. A feladatsor itt is elméleti szintfelmérésből, vezetéstechnikai megmérettetésből és különféle káresetek felszámolásából állt: középmagas épületben tűz oltása és bent rekedt személy mentése, tartályból való életmentés és szabadtéri tűz oltása volt a feladat. Az önkéntes tűzoltóságok kategóriájában a Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület csapata lett a legkiválóbb.
- Május 19-én Gaál Tamás, a Marton ÖTE parancsnoka részt vett a VIII. Turul Lépcsőfutó Bajnokságon, ahol korcsoportjában az 5. helyet szerezte meg. A versenyt 2013-óta rendezik meg, az ország minden részéből érkeznek versenyzők. Az embert próbáló tatabányai lépcsőfutást nagy szintemelkedés és 419 lépcsőfok jellemzi.

Szakmai elismerések

Tűzoltásvezetőink közül többen elismerésben részesültek kiemelkedő szakmai tevékenységükért:

- Wagner Károlynak a BM OKF Tűzmegelőzési Főosztály kiemelt főreferenseként Dr. Pintér Sándor, Magyarország belügyminisztere Szent Flórián Érdemjelet adományozott Szent Flórián, a tűzoltók védőszentjének napja alkalmából.
- Gaál Tamást, önkéntes tűzoltóságunk parancsnokát, a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi művelési szolgálat munkatársaként tűzoltó alezredessé léptették elő.
- Dr. Pimper Lászlónak, egyesületünk elnökének a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Kögyűlése a megye tűzvédelme érdekében végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismerésül Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Tűzbiztonságáért díjat adományozott.
- Szrága Árpád, a HUNOR Mentőszervezet önkéntese-ként emlékérmét vehetett át dr. Góra Zoltán altábornagytól, országos katasztrófavédelmi főigazgatótól a katasztrófavédelem munkájának támogatása érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként.
- Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésen, Magosi Lajos tűzoltó ezredes, a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója elismerésében részesítette Cserna Lászlót, a Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagját.
- A Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság emléklappal köszönte meg csapatunk segítségét a megyében január 30-án, a „Malik ciklon” által okozott károk felszámolásában.

■ Járművek

- ♦ 2021 végén A Steyr Bronto TLF2000 típusú fecskendőnket értékesítettük, és megkezdtek egy jobb állapotú, használt jármű beszerzésének előkészítését. Hosszas kutatást követően márciusban Hollandiában megtekintettük a „kiszemelt” járművet, amit nyáron sikerült megvásárolnunk. Az új fecskendő egy 1997-ben gyártott, terepjáró kivitelű, 2000 literes víztartállyal szerelt jármű, ami kitűnő állapotának köszönhetően tartósan szolgálhatja majd tűzoltóságunkat. A forgalomba helyezése elhúzódott, kisebb átalakításokat is eszközölni kellett, így az év végén állhatott készenlétbe az „új” MB 1124 Rosenbauer TLF2000 gépjármű.
- ♦ Az egész évet meghatározta amerikai gyártmányú Spartan ERMI 23 gépjárműfecskendőnk működőképes állapotban tartása, hiszen csak ez a jármű állt megfelelő beavatkozási képességgel rendelkezésre. Komoly kihívást jelentet és önkéntes tűzoltóink eltökéltségét, sok munkáját, valamint néhány támogató vállalkozást dicséri, hogy alig néhány rövid időszakban maradtunk fecskendő nélkül. Az elmúlt években felújították a vízszivattyú meghajtását, a szivattyú egyes részeit, az automataváltó kezelőegységét, kiépítették a tartályfűtést, javították a különböző szerelvényeket, szelepeket és a fékrendszert.
- **Elhelyezési körülményeink** – az új tűzoltósági épület
- ♦ Az évet már az új épületre vonatkozó, aláírt kivitelezési szerződéssel kezdtük, amely akkor még csak az 1. ütem kialakítására vonatkozott. Ez Martonvásár Város Önkormányzatának beruházásában és a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás támogatásával két szerállás, valamint vizes blokk megépítését biztosította, amihez további támogatást kaptunk a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól.
- ♦ Az egyesületünk által benyújtott „Tűzoltószertár kialakítása Martonvásáron II. ütem” című LEADER pályázat pozitív elbírálásának és székhely településünk kiegészítő támogatásának köszönhetően év közben módosíthattunk a kivitelezővel kötött szerződést: mindkét előzetesen megtervezett és engedéllyel rendelkező ütem megvalósulhatott az év végéig.
- ♦ Az új épületet december közepén használatba vettük, a vonatkozó hatósági engedély januárban kiadásra került, azonban a kivitelezés néhány kapcsolódó része még nem zárult le:
Az épület előtti terület burkolása és rendezése, valamint a kerítések megépítése várhatóan a tavasz folyamán valósul meg.

Saját kivitelezésben megkezdtek a belső tér kialakítását, és a 2. ütem hátsó részében egy közel 20 négyzetméteres iroda-tartózkodó helyiség kialakításán dolgoznak önkéntes tűzoltóink szabadidejükben.

Rendezvények, közösségi tevékenység

Az elmúlt évben is aktívak voltunk a közösségi tevékenységekben, számos rendezvényen vettünk részt, több programot volt lehetőségünk szervezni. A különböző rendezvények, gyermektábor, tájékoztatók és bemutatók során törekedtünk tevékenységünk népszerűsítésére, megismertetésére.

- A Marton ÖTE legsikeresebb és egyben legnagyobb kihívást jelentő programja ismét a tűzoltó gyermektábor volt, amin több mint húsz 6 és 12 év közötti gyermek vett részt a programon.
- Az év folyamán több mint húsz rendezvényen tartottunk eszökbemutatót és habpartit.
- Az évet ismét a Marton ÖTE Tűzoltó Mikulásával zártuk: december 4-én és 5-én a működési területünk településeit járta be a gépjárműfecskendőn érkező nagyszakállú a krampuszaival.

Gazdálkodásunk

Bevételeink alapvetően az elmúlt évekhez hasonló forrásokból biztosították egyesületünk működésének anyagi fedezetét, azonban kiegészültek eseti támogatásokkal (pl. a szertárhoz).

Ráfordításaink alapvetően három fő csoportba sorolhatóak:

- Az elmúlt évekhez hasonló jellegű működési költségek, melyek mértéke azonban jelentősen emelkedett 2022-ben. Ezt jól szemlélteti, hogy 2022-ben 52 %-kal (390 ezer forinttal) többet költöttünk üzemanyagra, mint az előző évben.
- A tűzoltószertár beruházáshoz kapcsolódó ráfordításaink, melyek nagyobb részt az épület megvalósításának költségei, valamint a kapcsolódó (pl. pályázati) ráfordítások voltak. Támogatások (16,13 millió Ft) bizto-

sították ezen kifizetések fedezetét, egyesületünket a használatbavételhez és a belső kialakításhoz kapcsolódó költségek terhelték és terhelik.

- A Hollandiából vásárolt használt tűzoltó gépjármű-fecskendő 32 ezer eurós vételára a kifizetéskor érvényes magas árfolyam okán a tervezettnél nagyobb terhet jelentett, s így meghaladta a tervezettet az adás-vételhez kapcsolódó ÁFA teher is.

A kedvezőtlen gazdasági körülmények ellenére az elmúlt év kiemelkedő eredménye, hogy nem kellett a működéshez, vagy a tűzoltógépjármű beszerzéshez kapcsolódóan külön támogatást igényelnünk. Már korábban is jeleztük, hogy a tűzoltóság működésével összefüggő nagyobb beruházások kapcsán szükségesek lehetnek eseti támogatások, de ezt a járművásárlás ellenére is el tudtuk kerülni 2022-ben.

Összefoglalás, tapasztalatok

2022-ben nagyon jelentős előrelépés történt a Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület életében: elkészült a tűzoltóságunknak hosszabb távon otthont biztosító az új épület, valamint egy használt gépjárműfecskendőt vásároltunk és állítottunk készenlétbe, mely a következő években stabil elsődleges beavatkozó eszközünk lesz.

A 2021-hoz képest több tűzoltási és mentési (alap)feladatot hozott az év, de több egyéb program is jellemezte működésünket.

A teljesen saját forrásból megvalósított gépjárműbeszerzés lebonyolítása és finanszírozása különösen komoly feladat volt. A tűzoltósági épület projekt a beruházó Martonvásár Város Önkormányzatának és a támogató Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulásnak, a LEADER szervezetnek és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak köszönhetően gördülékenyen, hasonló pénzügyi kihívásoktól és kockázatoktól mentesen valósult meg. Nagyon köszönjük támogatóink elkötelezettségét, melynek köszönhetően a térség biztonsá-

gának erősítéséhez elengedhetetlen új tűzoltósági épület megvalósult!

A működési költségeink 2022-ben tapasztalt nagy mértékű emelkedése a következő évre is kedvezőtlen változásokat vetít előre. Bizonyos költségnemek esetén további emelkedésre számítunk a magasabb egységárak teljes éves realizálása okán (pl. üzem- és kenőanyagok), valamint olyan költségnemek is terhelik majd szervezetünket, melyek korábban nem jelentkeztek tűzoltóságunknál (pl. közüzemi költségek).

Az elmúlt évben nyújtott teljesítményükért nagy köszönet illeti önkéntes tűzoltóinkat is, akik szabadidejükben állnak készenlétben, hogy szükség esetén segíthessenek másoknak. Nem csupán a beavatkozások, gyakorlatok és rendezvények során jeleskednek, de nagyon sokat dolgoznak felszereléseink üzemeltetésén is. Mindez hozzátartozóink mindennapjaira is nagy hatással van: köszönjük a sok-sok támogatást és megértést családtagjainknak is!

Köszönjük a támogatást, önkéntes tűzoltóinknak a sok-sok munkát és áldozatot!

Martonvásár, 2023. január 30.

■ **dr. Pimper László, elnök**

A TORDASI POLGÁRŐRSÉG 2022-ES BESZÁMOLÓJA

- 1991-ben alakult meg, és azóta végzi folyamatosan munkáját. Még az alakulás évében a Fejér megyei bíróságnál 655/1991. számon bírósági bejegyzés alá került, és Bírósági bejegyzése azóta is folyamatosan érvényes. 1999 óta 2014 júniusig közhasznú besorolású volt. Alapszabálya a kezdetektől érvényes, szinte változatlan tartalmú, a legutóbbi évek törvényi szabályozásainak követését kivéve, utolsó (a Törvényszék által jogerősen elfogadott) alapszabályunk 2015. 08. 03-i dátumú;
- működési területe és a működés módja szinte változatlan. A kezdetektől szoros együttműködésben dolgozik a helyi Önkormányzattal és a körzeti Rendőrőrsrel; majd 2010-ben (56-7/79/201 nyilvántartási számmal) tagja lettünk a Polgárőrség Országos Szervezetének. A 2011. évi CLXV Törvény alapján 2012.03.23-i ELN/7/2012 határozat szerint a szervezet nyilvántartási száma: 07/0184, az erről szóló Tanúsítvány száma 07/0043;
- tevékenysége a falu közbiztonságának elősegítése. A működés módja: döntő többségben a tagokkal előre egyeztetett időben vezénylés alapján, illetve rendkívüli esetekben (pl. telefonhívások után), az ügyeletes vezető által vagy megbízása alapján történik. A vezénylés alapján végzett tevékenység két területe a rendszeres nappali és éjszakai figyelő szolgálat és egyes események lebonyolításában felkérésre történő közreműködés. A kezdetektől végzi gépkocsival éjszakánkénti figyelőszolgálatát folyamatos járőrözéssel. Több mint 15 éve hétköznaponként rendszeres nappali szolgálatunk is van. A szolgálatokat alkalmanként 2-2 fő látja el, az évi (járőr párban ellátott) szolgálatok száma évek óta 400 körüli. A rendszeres szolgálatot ellátók átlag életkora nő. A szolgálatban levő járőrök gyanús vagy rendkívüli esemény észlelésekor telefonon tartják a kapcsolatot vezetőjükkel, illetve a rendőrséggel. Szükség esetén orvost, mentőt intézmények vezetőit riaszthatják, vagy a lakókat láthatják el fontos, értékek védelmét, közbiztonságát védő információkkal.

A járőrök több éve változatlan formátumú naplóban rögzítik szolgálataikat. Ebben a szolgálatot ellátók neve, a szolgálat megkezdésének és befejezésének ideje szerepel. Ebben kell rögzíteni, hogy történt-e rendkívüli esemény. Itt kerül bejegyzésre a járőr autó kezdő

és záró kilométer állása, illetve az esetleges saját autó felhasználása. Mivel a járőr tipikusan csak a település belterületén mozog, nappal és éjszaka, ezért a pontos (utca, házszám, óra-perc) szerinti napló vezetése nem megoldható, így az előírásunk hiányában nem is szerepel benne. Ha a jármű a települést elhagyja, ami általában kivételes, rendkívüli esemény, és inkább csak szervizelési céllal történik, akkor az a naplóban bejegyzésre kerül. Néhány szolgálat nem szerepel a naplóban, mert gyalogos vagy saját autós szolgálat nem minden esetben kerül utólag naplózásra. A jármű üzemanyag törvényeknek megfelelő elszámolása érdekében vezetjük a NAV előírásainak megfelelő „Személygépkocsi menetlevél” dokumentumot is.

Szolgálati statisztika

2022-ben összesen 870 szolgálatot láttunk el 89 fővel. Ehhez hozzátartozik a nappalos és az éjszakai szolgálat is! Átlagosan 9,77 szolgálat/fő volt.

A régi járőrautónk a Suzuki Swift az elmúlt évben 1815 km-t futott, és az új Dacia Duster pedig 16234 km-t futott. Összesen 18049 km-t mentünk.

2022 évi tevékenységeink röviden

Januárban, a téli szünet után, ahogy újra elkezdődött az iskola, ott voltunk a zebránál és segítettük a gyerekek biztonságos átkelését az úttesten.

Februárban és márciusban többször illegális személtre rakással küzdöttünk, míg lakossági és rendőrségi segítséggel véget tudtunk vetni. Reméljük, hogy ez a probléma idén nem fogja felütni a fejét a tavasz közeledtével.

Április 29-én pénteken 2 alkalommal is közbeavatkoztunk, mikor idegenek szedték össze a gyerekeknek kikészített vashulladékot, az iskolai vasgyűjtésen. Délután a szolgálatban lévő tagjaink, délután pedig a rendőrség segítségével pakoltattuk ki a vasat az idegenek gépjárművéből.

Szintén április 29-én Székesfehérváron vehetett át kitüntetések

Szénási Zoltán

Turda Sándor

Hidvégi Ferenc

Andorfy Ottó

Cifka János

Lászlóné Szabó Julianna

Müller Istvánné Judit

Hidvégi Flórián.

A polgárőr mozgalomban végzett 30 év kiemelkedő munkájukat ismerték el. Ezúton is gratulálunk nekik!

Április 30-án 5 fő váltásban őrizte, vigyázta egész éjszaka a május 1-jére kikészített eszközöket, értékeket az iskola alatti parkolóban.

Május 1-jén egész napos falurendezvényen biztosítottuk és segítettük a duatlon biztonságos rajtolását, valamint végigkísértük a verseny kerékpáros szakaszát! Délután a rendezvényen való parkoltatást segítettük.

Május 14-én Gangel Marcell a KLND kerékpáros közösség vezetője és rendezvényeik főszervezője kérte fel egyesületünket egy kerékpár verseny biztosítására.

Az Etyeki Bringás Kaland kerékpáros teljesítménytúra útvonala Tordason ment keresztül 150 indulóval, ahol tagjaink 4 fővel segítették a versenyzők biztonságát az utakon.

Júniusban a Facebook oldalunkat tönkretették, ellehetlenítették ismeretlen okokból.

Nem keseredtünk el, viszonylag hamar elkészült az új oldalunk!

Forró augusztusi délelőttön sikerült összegyűlnünk és megtartanunk a Polgárőr napot! Jó volt újra megünnepelni a létezésünket, amelyet a pandémia az utóbbi években nem tett lehetővé. Sajnos a nyaralások és a covid részben ismét közbeszólt és több meghívott vendégünk nem tudott részt venni a rendezvényünkön. A tervezett focibajnokság helyett, egy barátságos focimeccset játszottunk a helyi fiatalokkal vegyes csapatokat alkotva. A remek hangulatról a Tordasi Szivárvány zenekar gondoskodott.

Szeptembertől ismét jelen voltunk a zebránál, segítve a diákjaink biztonságos átkelését az úttesten.

Mindenszentekhez és halottak napjához közeledve a polgárőrök tavaly is fokozott és folyamatos bűnmegelőző járőrszolgálatot láttak el a temetőben. A parkolóban segítettük a biztonságos közlekedést és a megemlékezés nyugalmát összesen 8 fővel. Együttműködésben a rendőrséggel és az önkormányzattal a település sajátosságainak figyelembevételével fokozott és folyamatos járőrszolgálatot láttunk el.

Sajnos az év vége nem zárult vidáman, mert egyik tagtársunkat szörnyű tragédia érte. Háza leégett egy bal esetben és sajnos ő is súlyos égési sérüléseket szenvedett. Jelenleg is a kórházban van, de állapota sokat javult és a hosszú, de biztos felépülés útján menetel. Kívánjuk, hogy mihamarabb újra köztünk lehessen. Ezúton is szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki valamilyen formában segítette őt, hogy könnyebb legyen számára elviselni ezt a hatalmas tragédiát!

Reméljük, hogy a 2023-as év is ennyire eseménydús lesz számunkra, de csak pozitív élményekkel!

Terveink 2023-ra

Szeretnénk idén is megrendezni a saját önálló rendezvényünket, a POLGÁRŐR NAPOT, ami, az elmúlt évben

a nyaralások és a covid megbetegedések miatt, nem úgy sikerült, ahogy terveztük. Bízunk benne, hogy 2023-ban minél több meghívott vendégünk részt tud venni rajta! Továbbra is szeretnénk meghívni az eseményre a környező polgárőr egyesületeket, önkéntes tűzoltó egyesületeket és a rendőrséget is. Célunk ezzel az lenne, hogy ez a közösségi program közelebb hozza, összekovácsolja a környező civil szervezeteket, s jó kapcsolat alakuljon ki a helyi szervekkel.

A 2023-as évben is feláldozzuk a szabadidőnket azért, hogy a falu lakosságának biztonságot nyújtsunk! Teszünk mindezt anyagi ellenszolgáltatás nélkül, önkéntes alapon!

A 2022-es toborzásunk sikeres volt, de még mindig létszámihiánnyal küszködünk főként a nappalos járőr szolgáltatnál. Ennek ellenére, lehetőségeink szerint továbbra is végezzük áldozatos munkánkat a nappali és az éjszakai szolgálatainkat.

Ott leszünk az iskolai napokon reggel a gyalogátkelőhelynél, szükség szerint segítve a gyerekek biztonságos átkelését.

Tevékenységeinket az Önkormányzat kérésének megfelelően igyekszünk szervezni és az év közben felmerülő további felkéréseknek is igyekszünk eleget tenni.

Pályáztunk a Magyar Falu programban új autóra, melyen pályázatunkat érvényesnek minősítették és sikeresen 4.999.000 Ft támogatásban is részesültünk.

Január 11-én át is vehettük az új gépjárművet, egy Dacia Dustert, amit azóta is szinte mindennap használunk járőrszolgálatra! Bízunk benne, hogy még évekig szolgálni fogja az egyesületünket!

■ Tordasi Polgárőrség vezetősége

Ha segíteni szeretnéd a munkánkat, akkor kérjük, támogasd az egyesületünket az **adóid 1%-ával!**

TORDASI POLGÁRŐRSÉG

Adószámunk: 19097439-1-07

Bankszámla számunk:

11670009-07856100-70000008.

Tagtoborzásunkat folytatjuk, továbbra is várjuk a szolgálatra jelentkezőket!

Ha Te is kedvet kaptál és szívesen lennél egy „szeletje” Tordasnak, fontosnak tartod az itt élők biztonságát és szeretnél egy szuper csapat tagja lenni, akkor gyere és *„Adj egy nappalt vagy éjszakát a biztonságért”.*

Toborzással kapcsolatos kérdésekben vezetőink nyújtanak tájékoztatást az alábbi elérhetőségeken:

Szarmáry Zoltán +36 20 3464787

Gucsek László +36 70 371 7067,

Cifka János +36 30 932 9556

VILLÁMDELEJES FORGONY

Vajon mi a kapcsolat a címben jelölt villamos gép és rokona, az egysarki villanyindító között? Mi a hasonlóság és mi a különbség? Talán erre is választ lelünk a most induló cikksorozat vége felé.

Mérnökként szeretek izgalmas technológiákat megismerni, és a munkám révén van is nem kevés alkalmam rá. Most szeretnék ebből kis ízelítőt adni, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a napjainkban oly divatos környezet- és energiatudatosságunk mellé egy kis ismeretanyag is társuljon.

Az, hogy folyik a víz a csapból, jön a gáz a csövön és a konnektorban áram van, nem magától értetődő. Bár annyira megszoktuk már, bele se gondolunk, hogy az adott közművet valaki bele is teszi a hálózatba, hogy mi kivehessük onnét, amikor szükségünk van rá.

Az erőművek népszerűtlenek, hisz zajosak, füstölnek és károsítják a környezetünket, de nélkülük nem lenne ilyen komfortos az életünk. Akit érdekel, a MAVIR honlapján megnézheti Magyarország villamos-energiamixét (adatpublikációk / VER aktuális / energia mix). Ebben a világoszöld sáv a szélerőművek termelése. A tetején a vas-tag lila pedig az import.

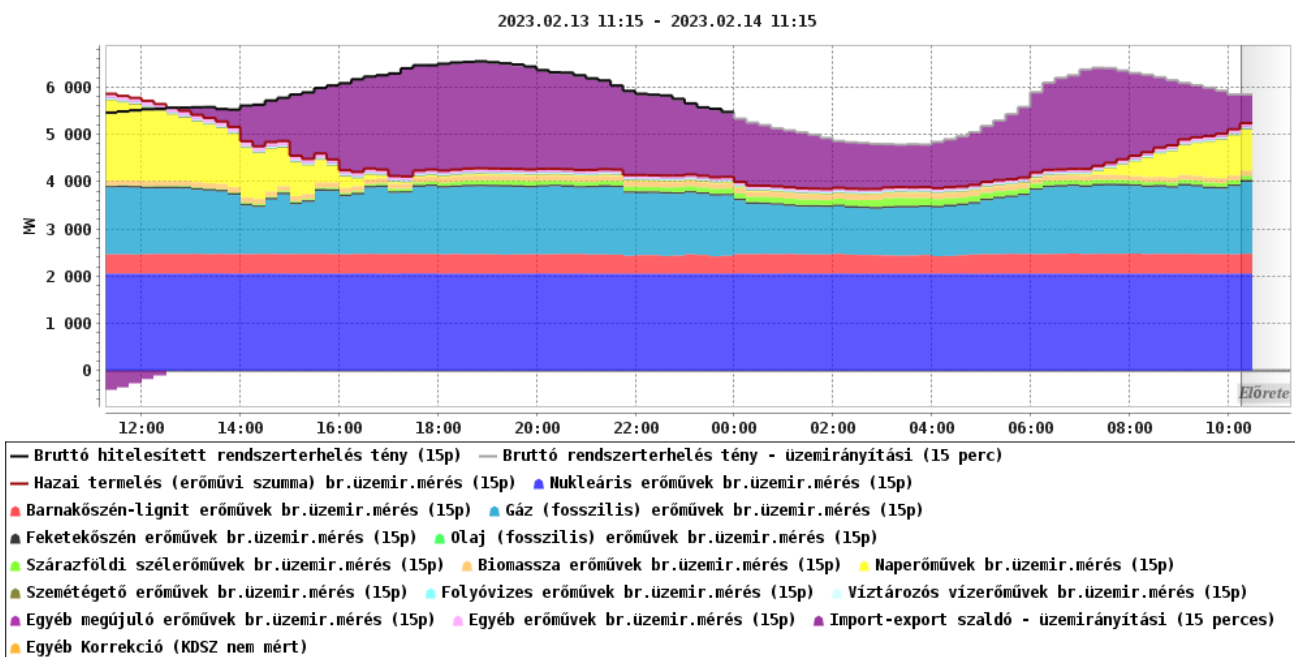
A szélerőmű: Aki járt már a Kisalföld felé, az autópálya mellett nem lehet nem észrevenni azokat a hatalmas propellereket. Azt is mondják, azért olyan szeles Győr környéke, mert ott az a sok ventilátor.

Ezek az egységek 60-120 méter magas tartóoszlopon ülő elforgatható gondolával, benne generátorral és rajtuk legalább 40 méter átmérőjű lapátkerékkel vannak sze-

relve. Összehasonlításképp a leghosszabb kamion, amit magyar utakon láthatunk 25,5 méter. A működése rendkívül egyszerű(-nek tűnik): a szél megforgatja a kereket, ami áramot termel. A szél megújuló energia és ingyen fűj. Idehaza jelenleg 172 ilyen torony üzemel, az elsőt 2000-ben Inotán, az utolsót 2011-ben telepítették Ikerváron. A lendület azért fogyott el, mert kiderült, még a Kisalföldön sem fűj elégszer és elég tartósan a szél ahhoz, hogy a torony 10 éve alatt a telepítésének költségei megtérüljenek. Ebben tavaly annyi változás történt, hogy a Kormány kivezette az eddigi szigorú település-védőtávolságot (12 Km) és elvetette a teljesítmény-korlátozást, tehát jöhetnek a minden eddiginél nagyobb, modernebb turbinák és lehetnek közelebb a lakóházainkhoz. Szuper!

Érdekes kérdés, hogy a turbinákkal élettartamuk végén (25 év) mi lesz? A lapátok és még néhány alkatrész üveg-szálás kompozit műgyantából készül, ami jelenleg nem hasznosítható. Van, ahol ezeket egyszerűen elássák, elégetik vagy beledarálják a cementbe. Vajon nálunk mi lesz velük? Jönnek ide, Sós-kútra a deponálóba? Valószínűleg az lenne a legolcsóbb.

HÁZASSÁG HETE

„maradjatok meg az én szeretetemben” Jn 15,9
Immár 16. alkalommal rendezték meg idén Magyarországon a Házasság hetét, melynek célja, hogy felhívja a figyelmet a házasság és a család értékeire, fontosságára. Ebben az évben a „Szeretethez kapaszkodva” mottó adta az előadások, feladatok, imatervek alapját. Gyülekeztünk 5. alkalommal kapcsolódott az országos program-sorozathoz. A helyi kezdeményezésnek három fő pillére volt, a *Szerelmi kalandtúra* nevet viselő párkapcsolaterősítő feladatok teljesítése, a 02.19-i istentiszteleten a házasságok megáldása és a martonvásári BBK-ban dr. Mihalec Gábor által megtartott előadás. A hét feladatai segítségével és a megelőző előkészületekben jó volt újra átérezni, tudatosítani magunkban, hogy ez a kapcsolat nemcsak két emberről szól, hanem Istenről is, aki gondviselő és szerető Isten, és akitől ajándékba kaptuk a házasságot, amit kezdetektől fogva áldott, beteljesedett és boldog egyesülésnek szánt részünkre. Jézus ezt mondta: Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben. Szánjuk oda naponként a mi életünket Istennek, és házasságunk áldott, boldog párkapcsolattá válik, amely sikerülhet: „Szeretethez kapaszkodva”!

■ Kovács Tibor és Petra

MÁRCIUSI ALKALMAINK

03.02.	18:30 Alapvető - felnőtt hittan (T)
03.03.	18:00 Konfirmáció -hetente (T)
03.03.	19:00 Ifi óra -hetente (T)
03.06.	17:00 Gyülekezeti hittan -hetente (Gy)
03.10.	18:00 TinTa kör - kéthetente (T)
03.12.	10:00 Közös istentisztelet (Gy)
03.16.	18:30 Alapvető - felnőtt hittan (T)
03.19.	16:00 Zsibongó (Gy)
03.23.	20:00 Férfi tábortűz (Gy)
03.26.	11:00 Családi istentisztelet (T) 9:30 Hagymányos istentisztelet (Gy)
03.30.	18:30 Alapvető - felnőtt hittan (T)

TOVÁBBI ALKALMAINK:
Énekkari próbák (egyeztetés alatt)
Óko kör (egyeztetés alatt)
Férfi imakör hetente csütörtökön 20:30
Vasárnapi istentiszteleteinket a szokott rendben tartjuk: Gyúró 9:30, Tordas 11:00

Tordas-Gyúrói Evangélikus Gyülekezet

Gyülekezeti életünk

Kérjük, az aktuális hírekért, információkért, keressék fel gyülekeztünk blogját, valamint Facebook oldalát!

Elérhetőségeink

Gyülekeztünk blogja:
www.tordas-gyuro.blogspot.com
Facebook oldal:
www.facebook.com/tordasi.gyuroi.evangelikusok/
Lelkészeink:
Süller Zsolt,
+36203561686, suller.zsolt@evangelikus.hu
Bence Győző,
+36208243055, bencegyozo@gmail.com

Adományok, egyházfenntartói járulék, perselypénz

Amennyiben a parókia felújítására utalással szeretne hozzájárulni, kérjük, a közlemény rovatban mindenképpen tüntesse fel: *céladomány felújításra*
Számlaszámaink:
Tordasi Evangélikus Egyházközség
10403174-00027041-00000002 (K&H Bank)
Gyúrói Evangélikus Egyházközség
57800136-10001992 (B3 TAKARÉK Szövetkezet)

A KERESZTÚT KIALAKULÁSA

A mai keresztútjárás az evangéliumokból ered. A legelső keresztutat maga az Úr Jézus járta: A Via Dolorosán, a Szenvedés Útját az Utolsó Vacsora termétől Annás és Kaifás háza mellett a Kálvária hegyig. Onnan a Szent Sírhoz, Pilátus palotája mellett a Getszemáni kertbe, az Olajfák hegyétől a Kedron patakon át Sionig. Később ezen az úton emlékköveket helyeztek el, majd kis kápolnákat is állítottak. A középkorban igen látogatott volt az ottani keresztút, főleg a ferencesek vezetésével. Ők „szent circulus”-nak, körjáratnak nevezték.

Elvitték magukkal a szentföldi zarándokok Nyugat-Európába is e szép és lélekemelő ájtatosságot. Lübeckben már 1468-ban, a mi Mátyás királyunk idején külön ájtatosság volt ez, egyvégtében járták. Nemsokára emlékművekkel, szobrokkal juttatták a keresztúti ájtatosságot végzők emlékeztetébe Jézus szenvedésének útját. Ekkor hét stációra osztották a keresztutat, a római hét-stációs templom

utánzására. E stációjárásnak Rómában nagyobb ünnepek előtt – nagyböjt, kántorböjtök idején – bűnbánati jellege volt. Nem volt kapcsolata a keresztúti ájtatossággal. Más országokban még ennyi stáció sem volt.

A betlehemi papság külön imakönyvet adott ki a keresztúti ájtatosságról 1518-ban, 14 stációt tartva szem előtt. Világszerte elterjedt ez a 14 stációs ájtatosság, különösen Porto Maurizio-i Szent Lénárd római ferences tevékenysége folytán. Ő maga 576 keresztutat állított fel. (Itália „apostolának” is nevezték.) (1676–1751) Negyvenéves missziós működése idején 326 népmissziót tartott Észak- és Közép-Itáliában. 1867-ben avatták szentté, 1923-ban pedig a népmissziók védőszentje lett.

A keresztúti ájtatosságok szentbeszéd-sorozatát (Via crucis praedicata) először Porto Maurizio-i Szent Lénárd tartotta Firenzében a Monte alle Croci-n. Szent Lénárd legnagyobb sikere volt Rómában a Colosseum-ban 1750. december 27-én felállított keresztút, melyet mindmáig meg is tartanak, rendszerint a pápák vezetésével járja a hívő nép nagypénteken este, gyertyafényes hívőcsereg jelenlétében.

■ **Bánk József**

MÁRCIUSI LITURGIKUS NAPTÁR

Hétköznapi szentmisék reggel 7 órakor
Vasárnapi szentmisék 10 órakor
(Előesti szentmise szombatonként 18 órakor, Gyúróon)
Nagyböjti időben, péntekenként 17:30-kor szentmise, utána Keresztút

- Március 11.: 13 órától Nagyböjti lelkigyakorlat a Hangya Művelődési Házban (részletek a plakáton)
- Március 12.: 10 órakor gitáros szentmise
- Március 26.: Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe, templomunk búcsúja – 11 órakor szentmise, utána agapé a Hangya Művelődési Házban

Nagyböjti lelkigyakorlat 2023.03.11. szombat TORDAS

Téma: „Ha ismernéd Isten ajándékát?...”

Program:

13:00

Hangya
Művelődési
Ház

Lelkigyakorlatos elmélkedés

János evangéliuma 4. fejezete alapján

A lelkigyakorlatot vezeti: **Dr. Kránitz Mihály atya**
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi
Karának tanszékvezető tanára

15:30

Katolikus
templom

Szentmise

15:00-tól gyónási lehetőség a templomban

17:30

Hangya
Művelődési
Ház

Filmvetítés: Passió

Pontos helyszínek:

Hangya Művelődési Ház 2463 Tordas, Szabadság út 55.
Katolikus templom 2463 Tordas, Sajnovics tér 5.

HOGYAN KÉRJÜK EL NYUSZIKÁTÓL A PORSZÍVÓJÁT?

Azaz mikor és hogyan érdemes átkeretezni, átalakítani a gondolatainkat

Sokan ismerik a viccet, amikor a róka elindul kölcsönkérni nyuszika porszívóját és még az úton úgy felhergeli magát a nyusziokról szőtt gondolatai, előítéletei mentén, hogy amikor odaér köszönés nélkül lesüvölti a nyuszika fejét, hogy tartsa meg az utálatos porszívóját. Bárkivel előfordulhat, hogy túlreagál egy helyzetet, elhamarkodott vagy esetleg téves következtetést von le egy adott szituációból. Ezt segíthet tudatosítani egy „indokoltak-e a gondolataim, érzéseim” kérdés, mivel sokszor nem a tények, hanem azok értelmezése miatt érezzük rosszul magunkat. Képzeljük el, hogy szembe jön az egyik munkatársunk és nem köszön. Eszembe juthatnak olyan kérdések, hogy „Mi baja van velem? Valamiért megharagudott rám? Valamit elfelejtettem?”, amik bizonytalan, bosszús, aggódó, haragos, csalódott és más kellemetlen érzéseket kelthetnek bennem. Valójában önmagunktól nem tudhatjuk meg, miért nem köszönt. A téves következtetés veszélye, hogy nem csupán rosszul érezzük magunkat miattuk, hanem úgy is cselekszünk, mintha igaz lenne az, amit gondolunk. Szóval velünk is megtörténhet, hogy tévesen értelmezzünk helyzeteket és automatikus gondolatok mentén, ún. gondolkodási hibákat követünk el valamint eszerint is viselkedünk. A többféle gondolkodási hiba közül egy-egy jobban jellemző lehet ránk. Ilyen hiba lehet a címkézés, amikor beskatulyázzuk magunkat vagy mászt egy legtöbbször negatív véleménybe, és nem gondoljuk át a tények alapján, hogy ez megfelel-e a valóságnak vagy sem („Én örök vesztes vagyok.”). A felnagyítás, lekicsinyítés, amikor saját magunk, mások, vagy egy helyzet megítélésekor a pozitívumokat lekicsinyítjük, a negatívumokat felnagyítjuk. A negatív szűrő, amikor egy helyzetben csak a negatív dolgokat vesszük figyelembe, ahelyett, hogy átgondolnánk együtt a negatívumokat és pozitívumokat is. Gondolatolvasás, amikor azt hisszük, sőt tudjuk mi jár a másik fejében („Most biztosan arra gondol, hogy lusta vagyok, mert tegnap elkéstem.”). Személyesítés, amikor mások viselkedését a saját hibáinknak tulajdonítjuk („Biztos azért ingerült a főnököm, mert elrontottam

valamit.”). Katasztrofizálás, azaz a jövő vagy egy jövőbeli esemény lehető legnegatívabb előrejelzése, a realisabb lehetőségek átgondolása nélkül. „Kell” állítások, olyan stabil állítások arról, hogy hogyan kell csinálni valamit, és negatívan túlértékelni azt, ha azt nem úgy tettük. Egyes szavak, ha gyakran használjuk őket felhívják a figyelmünket arra, hogy valamilyen tipikus gondolkodási hibát követünk el: soha, mindig, senki, mindenki, biztos... kell... ilyenkor kérdezzük meg (magunktól vagy a másiktól), hogy valóban soha, valóban senki? Pl. soha nem sikerül, senki sem szeret, minden hiába volt, mindig én járok rosszul, biztosan ki fognak nevetni... Ha van rá ellenpélda (azért van olyan, aki szeret, van, hogy valami sikerül) akkor fogalmazzuk át: „XY nem kedvel, de számos ember, aki igazán jól ismer, és nekem fontos, kedvel, szívesen van velem.” Ezt hívjuk a gondolatok átkeretezésének, amivel elég gyorsan meg is szüntethetjük a kellemetlen és stressznövelő érzéseinket. A hibás gondolatok felismerése tehát már fél siker, és a másik fele az, ha új szempontból fogalmazzunk meg reális, a helyzetből adódó alternatív állításokat. Szóval, ha nyuszika nem adja kölcsön a porszívóját, akkor takarítás helyett versenyt futunk...

■ **Salamon Saci,**
mentálhigiénés lelkigondozó

reflexológiás

TALPMASSÁZS

Gál Ildi

talprexológias masszörrel

Harmonizálja az immunrendszert

Szabályozza a hormonháztartást

Guorsítja, optimalizálja, segíti az anyagcserét

Csillapítja, akár meg is szüntetheti a krónikus és akut fájdalmakat

Lazítja, nyugtatja a görcsös izmokat

Testi lelki fellrissülést kínál

ÁRAK

1 ALKALOM 4 000.- FT

6 ALKAMAS BÉRLET 22 000.- FT

8 ALKAMAS BÉRLET 28 000.- FT

500.- Ft kedvezmény

a következő masszázsról

VÁLTSD BE MÉG MA!

TORDAS, SZABADSÁG ÚT 98.

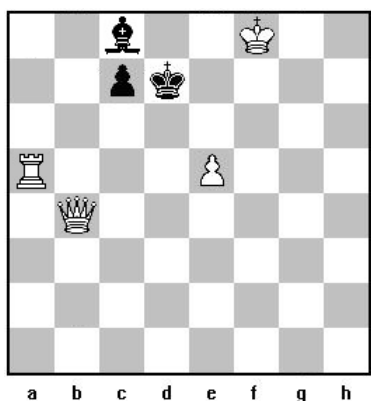
+36 20 240 2099

EZÜSTÉREM A FEJÉR VÁRMEGYEI SAKK CSAPATBAJNOKSÁGBAN

Véget ért a Fejér vármegyei sakk csapatbajnokság. Járásunk csapata a MartonVál Sakk Club az utolsó fordulóban a Dunaújvárosi Bástyá SE csapatát fogadta. A mérkőzésnek a martonvásári Brunsvik-Beethoven Kulturális Központ adott otthont. A martonvásári, váli és tordasi játékosokból álló csapatunkból győzni tudott Petrő József, Körtélyesi Richárd és Fábíán Péter, míg Berzy Lajos és a tordasi Bodó Dániel döntetlent ért el. A 4:4-es végeredmény az 5. helyre lett elegendő a Fejér megyei I. osztályban. Közben a gyerek csapat is asztalhoz ült és 9:7 arányban győzött a dunaújvárosiak ellen. Ez a győzelem pedig ezüstérmet ért a gyerek bajnokságban. A bajnokság dobogósai: 1. Rácal-

más-Királysakk SE, 2. MartonVál SC, 3. Fehérvár SE. Az alap csapatunkat Kaszab Lázár Bonifác, Tomasits Mihály, Tóth Kolos és Taller Bálint alkotta, míg Bakacs Liza Emili és Bakacs Ábel Márton csereként állt rendelkezésre. Gratulálunk a gyerekeknek a kiemelkedő teljesítményhez!

Folytatódik feladványfejtő játékunk. Világos döntő fölénye ellenére nem könnyű ezt az állást gyorsan megnyerni. Hogyan fejezheti be a játszmát világos kettő lépésben?

A megoldás beküldhető a martonvalsakk@freemail.hu email címre. Aki hat alkalommal is helyesen küld be megoldást a feladványokra, Magyar Sakkvilág magazint kap ajándékba, melyet postai úton juttatunk el hozzá. A sakkos képességeink fejlesztéséhez sakk leckék és feladványok találhatók még az egyesületünk weblapján is, a martonvalsakk.hu címen.

■ **Bakacs János - MartonVál SC**

KISMAMATORNA • NYUGDÍJAS TORNA • GERINTORNA • FASCIA KEZELÉS

GYÓGYTORNA
GYÓGY- ÉS SPORTMASSZÁZS
CSOPORTOS TORNÁK

NAPRAFORGÓ MOZGÁSTERÁPIA KÖZPONT
 Martonvásár, Budai út 20.
www.gyogytornad.hu
 06-20/241-2778

KÖPÖLY • MANUÁLTERÁPIA • KINESIOTÁPE
 CSOPORTOS TORNÁK • VÍSCERÁLIS TERÁPIA
 MCKENZIE MÓDSZER • NEURO-MOZGÁSKORREKCIÓ • SCHROTH MÓDSZER

GAZDA-SÁGI BOLT

HÉTFŐ - PÉNTEK: 8 - 17
 SZOMBAT: 8 - 12
 TEL: +36-20-342-8022
 MARTONVÁSÁR, HUNYADI ÚT 45.

AKCIÓ!

NÖVÉNYVÉDŐSZEREK, MŰTRÁGYÁK

KÍNÁLATUNK

NÖVÉNYVÉDŐSZEREK
 KERTI ESZKÖZÖK
 MŰTRÁGYÁK

VETŐMAGOK, DUGHAGYMÁK
 BORÁSZATI KELLÉKEK
 ÍRTÓSZEREK

Szancsovill Kft.

Szántó Gábor

Konténeres hulladékszállítás

+36 (20) 428 8867

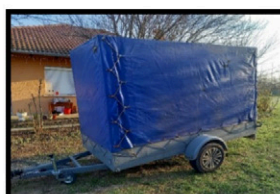
- Építési, bontási törmelék
- Vegyes- és zöldhulladék
- 4m3 - 6m3 - 8m3 - 10m3
- Martonvásár 40km-es körzetében
- www.szancsovillkft.hu

SZANCSOVILL KFT. UTÁNFUTÓ KÖLCSÖNZÉS

SZÁNTÓ GÁBOR

+36204288867

összsúly 750kg
teherbírás 500kg
fék nélküli
3m x 1,45m x 1,80m
8m3
kaució 30.000.-Ft
napi bérleti díj 5.000.-Ft + áfa

összsúly 750kg
teherbírás 500kg
ráfutófékes
3m x 1,45m x 1,80m
8m3
kaució 30.000.-Ft
napi bérleti díj 5.000.-Ft + áfa

összsúly 750kg
teherbírás 600kg
fék nélküli
2,50m x 1,30m x 1,50m
5m3
kaució 30.000.-Ft
napi bérleti díj 5.000.-Ft + áfa

www.szancsovillkft.hu

szancsovillkft@gmail.com

~ VILLANYSZERELÉS

- Lakások, családi házak villamos hálózatának létesítése, javítása, karbantartása
- Beltéri- és kültéri világítások kivitelezése, bővítése
- Lámpák, kapcsolók, dugaljok kiépítése, felszerelése
 - Design, dekorvilágítás
 - Elektromos karbantartás
- Lakossági hibaelhárítás

SZÁNTÓ GÁBOR
villanszerelő
+36 20 428 8867
SZANCSOVILL KFT.

Veszélyes fák kivágása alpinttechnikával

- Kertgondozás
- Fűnyírás
- Kaszálás
- Sövényvágás
- Gyomirtózás
- Fakivágás

+36 70 370 5283

APRÓHIRDETÉSEK

**Tordasi magánszemélyek-
nek:** 30 szóig ingyenes,
a további szavak 50 Ft/szó.

**Nem tordasi magánszemé-
lyeknek:** 30 szóig 500 Ft,
a további szavak 50 Ft/szó.

Tordasi cégeknek:
30 szóig 1 000 Ft, a további
szavak 50 Ft/szó.

Nem tordasi cégeknek:
30 szóig 1 500 Ft, a további
szavak 50 Ft/szó.

KERETES HIRDETÉSEK

Tordasiaknak:
egész oldal 20 000 Ft
fél oldal 12 000 Ft
negyed oldal 7 000 Ft
nyolcad oldal 4 000 Ft

Nem tordasiaknak:
egész oldal 25 000 Ft
fél oldal 15 000 Ft
negyed oldal 9 000 Ft
nyolcad oldal 5 000 Ft

Évi legalább három számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 15 % kedvezményt adunk. Évi hat számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 30 % kedvezményt adunk. Közösségépítéssel kapcsolatos hirdetések (pl. tanfolyamok, táborok) 50% kedvezményt kapnak. Fizetés a megjelenés után történik, az árak tartalmazzák az áfát.

FONTOSABB TELEFONSZÁMOK

Mentők

104

Tűzoltók

105

Rendőrség

107 vagy 06 22/460-007

Közzet megbízt

06 20/969-59-63

Polgárorség

06 30/630-87-77

Általános segélyhívó

112

Posta

06 22/467-503

Iskola

06 22/467-532

Óvoda

06 22/467-502 (41-es m.), 06 20/245-0326

Konyha (élelmészvezető)

06 20/248-2409

Polgármesteri hivatal

06 22/467-502

Csatorna ügyeletes

06 30/819-56-07

EON (áram) műszaki hibabejelentés

06 80/533-533

NKM/E.ON gáz

06 1/474-9999, 06 20/30/70 474-9999

Kormányablak

06 22/460-081

Szennyvíz, szippantás

06 20/571-3105

Kutyabefogás: Fedák Krisztina

06 30/961-46-45

Közzilágítás hibabejelentés

<https://kozvilhiba.hu>

Defibrillátor

06 20/413-93-30

Kisbír – Önkormányzati lap
Kiadja: Tordas Község Önkormányzata
Felelős kiadó: Tordas Község polgármestere
Szerkesztő: Báhidzski Petra
Kiadványszerkesztés: Báhidzski Petra
Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda
Példányszám havonta: 900 példány

Megjelenésre szánt írásait
a kisbiri@tordas.hu e-mail
címe vagy a Közzégházára
juttathatja el minden hó 15-ig.

+ EGÉSZSÉGÜGY

Háziorvosi rendelés

Dr. Harbula Ildikó

06 22/467-527, 06 70/941-1788

H: 13-17 K: 12-16 Sze: 8-11

Cs: 8-11 P: 12-16

Védőnő

Schubert Réka

06 30/312-7672, tordasivedono@gmail.com

Csecsemő és kisgyermek tanácsadás:

Sze: 11-13

Várandós tanácsadás:

Sze: 13-15

Előzetes telefonos bejelentkezés szükséges.

Gyermekorvos rendelés

(Martonvásár)

Dr. Jellinek Kinga

06 22/460-637, 06 30/444-5779

H: 8-12 K: 16-18 Sze: 16-18

Cs: 8-9 P: 8-12

Tanácsadás: Sze: 8-10 Cs: 14-16

Fogászat (Martonvásár)

Dr. Berczi Dániel

06 30/542-0381

H, Cs: 8-14 K, Sze: 13-19

Orvosi ügyelet (Érd)

06 23/365-274, 06 23/365-770

Gyógyszertár

(Tordas)

06 22/467-324

H: 13-17 Sze: 8-12 Cs: 8-12

Gyógyszertár

(Martonvásár)

06 22/460-019

06 22/569-146

H-P: 8-17:30

Betegszállítás (KOALA Bt.)

06 80/620-622

06 20/521-6604

06 20/520-3797

HULLADÉK

Szemétszállítás (VHG)

06 22/579-185

Szelektív

Március 16. Cs
Március 30. Cs

Hamu

Március 28. K